

Několik postřehů:

- a) Po dobu dvou týdnů mohli chrastavští občané jezdít autobusem do Liberce zdarma (jízdenka stojí 20,- Kč).
- b) I v těch nejhorších dnech byly otevřeny obchody s potravinami. Mnoho občanů však bylo od centra města odříznuto, těm vozili jídlo až domů obětaví dobrovolníci svými auty.
- c) Do 5. září trvalo období (výjimečný stav), kdy byly služby poskytovány postiženým rodinám zdarma.
- d) Protože v budově základní školy na náměstí byl sklad potřeb pro postižené povodně, byli tam ubytováni vojáci a hasiči a také několik rodin ze zničených domů, opozdil se v Chrastavě začátek školního roku 2010-11. Vyučování bylo zahájeno teprve 13. září.

Lidské příběhy:

- Tajemník MěÚ Ing. M. Chvála byl v sobotu 7. srpna v autě cestou na Slovensko, kde se chystal prožít dovolenou s přáteli. Cestou však dostal zprávu, že se má vrátit zpět do Chrastavy. Po příjezdu do Liberce se dozvěděl, že je Chrastava bez elektřiny. Okamžitě začal shánět náhradní zdroj (dynamo) a přivlekl jej na radnici, aby krizový štáb nebyl závislý na dodávkách elektřiny. A sehnal...

- Na krizový štáb přišla asi čtyřicetiletá žena odkudsi z Turnovska. Držela v ruce kufřík, ve kterém byly loutky! Předložila živnostenský list jako důkaz, že může veřejně provozovat divadelní představení. Členové krizového štábu byli na rozpacích, co dělat. Loutkové divadlo uprostřed zkázy - to bylo něco naprosto nepatřičného... Nakonec zatelefonovali sboru jednoty bratrské, ti svolali několik desítek dětí (byly prázdniny) a brzy se ozval dětský smích. Ty děti takové rozptýlení zřejmě nutně potřebovaly.

- Paní Erika Malinovská bydlela po mnoho let v jednopatrovém domě na strážném mostě. Byla poslední obyvatelkou toho domu, protože ostatní se před časem přestěhovali do lepších bytů. Když viděla, jak voda v Jeřici nebezpečně stoupá, pochopila, že bude musit svůj byt opustit. Začala si připravovat peníze a doklady. Zvenčí se ozýval hukot valícího se proudu kalné vody. Co dělat?

PŘÍBĚHY

OBYVATEL MĚSTA

1.

ING. M. CHVÁLA

2.

LOUTKOVÉ DIVADLO

V DOBĚ POVODNÍ

3.

E. MALINOVSKÁ

Z domu již nebylo možné vyjít, všude kolem se valil ničivý živelný. Paní Erika si pomocí mobilního telefonu přivolala - ortulník. Vystoupila na půdu a střešním okénkem vylezla na střechu. Za chvíli přiletěl ortulník. Dole se ozýval burácející proud rozvodněné řeky, nad hlavou burácel motor helikoptéry... Tato žena nikdy neletěla letadlem a teď měla nastoupit do ortulníku. Počalo se. Více než dvě stě ohrožených občanů bylo dopraveno tímto způsobem do bezpečí.

"Řekněte mi upřímně - nebála jste se?" ptal se jí později kronikář.
"Na strach nebyl čas!" zněla její odpověď.

- Skutečným hrdinou se stal bagrista Josef Kučera. Jeho úkolem bylo odstraňování hromad páchnoucích naplavenin, které hýzdily chrastavské ulice. Vonitě domů pústalo mnoho lidí, kteří nechtěli své domy opustit. Voda však rychle stoupala a bylo třeba je zachránit. Pan Kučera ovládal mistrovsky svůj mohutný stroj a napadla jej spásná myšlenka: To, co následovalo, nepatřilo do jeho pracovních povinností. Zvedl vysokou obrovskou radlici svého bagru a začal přemáčet ohrožené a vyděšené lidi do bezpečí. Zdá se neuvěřitelné, že tímto způsobem zachránil 216 osob... Za tento mimořádný čin byl vyznamenán před libereckou radnicí hejtmánem Libereckého kraje.

- Svoboda je v naší zemi dnem, kdy se obvykle konají svatby. Také Valdmanovi chystali svatbu, na kterou měli přijet příbuzní až ze Slovenska. Zatímco jiné svatby byly narychlo odvolány, kuhle odvolat nebylo možné, hosté byli již na cestě. Dostat se do středu města do obřadní síně nebylo možné, ulice byly zaplaveny vodou. Jak to zařídit? Oddávající p. Miloslava Šírová souhlasila s tím, že se svatební obřad bude konat doma, v domě nevěsty. Tak se opravdu stalo... Po obřadu měla následovat hostina, dárno předem objednaná a rezervovaná na Kr. "koňské farmě" v osadě Vysoká. Tam se mělo jet přes most přes řeku. Ničivý proud vody však pelerový most strhl a odnesl. A tak se hostina nekonala... Svatebčané tak měli na svatku nemilou vzpomínku.

- Paní Hana Růžičková čekala dlouho na přidělení bytu. Konečně do-

4.

BAGRISTA
JOSEF KUČERA

5.

SVATBA SE KONALA
DOMA V BYTĚ

stala v renovovaném domě byť v přízemí. Bohužel ten dům stál pouze několik metrů od říčky Jěřice. Majitelka bytu si jej s velkým elánem řizovala. Vydatně deště dne 7. a 8. srpna predly hladinu řeky, po které plavaly kmeny stromů, prkna a všemožné předměty, které voda po celém toku posbírala.

Všom se orvala děsivá rána. Rozbitým oknem se začala valit dovnitř do bytu kalná voda a byt zdemoloval silný kmen stromu. Byť byl v několika okamžicích řcela zničen... Paní Růžičková, pracovnice charitního domova, dostala brzy náhradní byt v Liberci.

ROZHOVOR S ThMgr. ŠIMONEM DVOŘÁKEM,
KAZATELEM JEDNOTY BRATRSKÉ V CHRÁSTAVĚ

6.
ZNIČENÝ BYT
PANÍ RŮŽIČKOVĚ
INTERVIEW Č. 1

K: Jak dlouho již působíte v Chrastavě?

ŠD: Jsem zde již od roku 1993...

K: Kolik členů má v současné době sbor Jednoty bratrské v našem městě?

ŠD: Sdružuje se tu téměř 300 našich občanů, včetně dětí... Můžeme je rozdělit do tří skupin. Z nich tvoří nejaktivnější skupinu br. sloužící. Ti se nejen podílejí na našich akcích, ale jsou ochotni pomáhat i finančními dary.

K: Nedávno vám město přidělilo novou, větší budovu v Bezručově ulici. Kdysi tu byly umístěny městské jesle. Kolem budovy se rozkládá velká zahrada... Máte zde lepší podmínky pro svou činnost ve srovnání s prostorami v budově městského kina?

ŠD: Jsme za tuto změnu orgánům města velmi vděční. Je tu více místa, využíváme zahradu... Podmínky jsou tu určitě mnohem lepší.

K: Většina občanů - a částečně i já osobně - nechápe, jak v dnešní době můžete mít takový vliv na dospělé i děti, když autorita církve klesá... Čím se lišíte například od katolické církve?

ŠD: Těch rozdílů je opravdu mnoho. Celá naše činnost je lidem bližší... Nevzdáváme přepych kostelních a chrámových interiérů, nemáme svaté (i když uznáváme, že mnozí z nich žili příkladně ne pouze modlením, ale především svou praktickou pomocí bližním, jako např. matka Tereza a jiní) naši představitelé se mohou ženit a mít vlastní rodinu, mohou tak na páklá-

K: Chystáte do budoucna v Chrastavě něco zvláštního?

ŠD: Jistě víte, že je v Liberci-Růžodole církevní školka a škola. Inaříme se o to, aby v příštích letech byla přizena Ady v Chrastavě střední církevní škola. Nebyla by financována z rozpočtu ministerstva školství, ale z jiných fondů. Měla by být svým obsahem zaměřena na mezilidské vztahy a sociální oblast...

K: To je pro mne opravdu novinka. Přiji vám v dalším vašem počíndní mnoho úspěchů.

Velmi špatný stav Pobřežní ulice si vyžádal důkladnou opravu, zpevnění opěrné zdi a rozšíření vozovky. Tyto stavební úpravy provádí liberecká stavební firma SYNER. - Protože jde o dlouhodobou úpravu, musí jezdit těžce naložené kamiony oklikou přes Václavice a Vítkovskou ulicí kolem budovy SEPPU do objektu německé firmy BENTELER (bývalá STS). Obyvatelé Václavice mnohokrát protestovali, avšak bez úspěchu. Probíhající oprava Pobřežní ulice by měla skončit během letních měsíců roku 2011.

Po 26 letech úspěšného působení v chrastavském VÚDM (dětský domov pro mladistvé delinkventy odešel do důchodu p. Mgr. Zdeněk Pelda. Do funkce ředitelky VÚDM nastoupila Ing. Markéta Jochorová. V dubnu byl do VÚDM přijat obzvláště surový a bezcitný chovanec romského původu, který se dopustil v Krupce zločinu. Byl velmi agresivní a bál se jen ostatní chovanci, ale i dospělí. Po několika měsících byl umístěn do jiného výchovného zařízení, a to do Boletic na Děčínsku, kde je mnohem přísnější režim.

Také v tomto roce se pořádaly pravidelné měsíční autobusové zájezdy do libereckého Divadla F. K. Šaldy.

V ulicích města byla prováděna oprava kanalizace za 12 milionů Kč. Na základě přeshraniční spolupráce mezi Chrastavou a polským partnerským městem Dwówek Głaski získalo město z evropských fondů finanční prostředky, z nichž byl opraven rodný dům malíře Josefa Führi-cha. V dnech, kdy byl objekt otevřen pro veřejnost, došlo k povodním, které poškodily přízemí domu a zahradu.

OPRAVA
POBŘEŽNÍ ULICE
- KAMIONY
PŘES VÁCLAVICE

Z VÚDM ODEŠEL
ZDENĚK PELDA

18/10, 23/10

ZÁJEZDY
DO DFXS

OPRAVA
FÜHRICHOVA
DOMU

20/10

ANDĚLSKÁ HORA:
MÍSTO MOSTU
TRANSBORDER

31/10

10. října v 10 hodin 10 minut se v Andělské Hoře poblíž osady „Kolou-
ka“ konala neobvyklá slavnost. Povodeň v srpnu sáhla můstek přes
řeku Nisu v údolí pod zříceninou Hlambúžna. Můstek nebyl obnoven v
původní podobě, ale místo něho tam byla umístěna atrakce zvaná po-
někud cizí „Transborder“. Na lanech je zavěšena dřevěná kabina pro pět
osob a „ručkováním“ se dá do pohybu a převez turistů na druhý břeh. Nemá
to nikterak namáhavé. Tvůrcem transborderu je pražský architekt Rainiš,
který byl při uvedení posuvného zařízení osobně přítomen. Mnozí z účast-
níků oslavy si jízdou přes Nisu vykoušeli. Má sloužit turistům a výletní-
kům, ale i místním občanům, kteří se chtějí dostat na železniční zastáv-
ku MACHNÍN-HRAD.

(Asi 10 dní po zahájení provozu posuvné lávky neznámý pachatel odcizil
kovové lano. Správcem transborderu byl ustanoven p. Josef Zoul, který bydlí
nedaleko odtud.)

Zajímavou výstavu pro chrastavskou veřejnost uspořádal sběratel
papalkových nálepek, ale také celých krabiček p. Jiří RIEDL. Jeho rozsáhlá
sbírka je opravdu obdivuhodná. Psaly o ní naše i německé noviny.

FILUMENISTICKÁ
VÝSTAVA
JIRÍHO RIEDLA

16/10

O ČEM SE PÍŠE A HOVOŘÍ (NÁZORY NA AKTUÁLNÍ SITUACI):

- Mezi veřejností klesá zájem o politiku. Lidé mají dojem, že politici
mají větší zájem o svůj osobní blahobyt a těžká situace spoluobčanů je
příliš nezajímavá. Vědou různé osobní a stranické spory, při čemž se řešení
celostátních a celospolečenských problémů odsouvá na vedlejší kolej.
- Neustále roste korupce, při níž jde o miliony a miliardy. Viníci ve-
jsou trestáni. Největší aféry byly odhaleny v hospodářství armády.
- Rok od roku upadá úroveň našeho školství. (Nejlepší výsledky mají Fins-
ové.) Příprava na tzv. státní maturitu trvá již více než 10 let, poprvé se mají
uskutečnit v praxi příští rok ve školním roce 2010/11. Rok od roku klesající počet
žáků a studentů nenutí děti k vyššímu úsilí.
- V celkové populaci se rok od roku zvyšuje počet důchodců. Úchod do důchodu se
stále zvyšuje, ale již v 50 letech je pro mnoho lidí značně obtížné najít práci.
Mnozí lidé se bojí kritizovat své pracovní podmínky, aby neztratili své pracov-
ní místo, leckde nejsou vůbec odborové organizace.

SOUČASNÉ
PROBLÉMY
(názory občanů)

- Zjistilo se, že na některých vysokých školách získávají akademické tituly (JUDr.) studenti, kteří řádně nestudují a titul si koupí za peníze. Mnoho takových případů se stalo na Západočeské univerzitě v Plzni. Také řídicí průkazy je v Praze možno získat za desítky tisíc korun.

- Stoupá sice počet absolventů vysokých škol (i soukromých), mnozí studenti si vybírají humanitní obory různého druhu, ale mají jen malou naději, že se pak v práci opravdu uplatní.

- Zmenšuje se počet výrobních podniků; zahraniční firmy nepotřebují vysoce kvalifikované dělníky, v továrnách se stavají „montovny“.

- Romové se i nadále stali nepřizpůsobivou menšinou, která nemá potřebnou kvalifikaci a žije z finančních dávek od státu.

- Znepokojivým společenským jevem je klesající počet sňatků. Stále více mladých lidí žije bez závatků, rodí se méně dětí. Zrušení povinné vojenské služby má negativní vliv na kázeň, smysl pro pořádek atd.

- Mnoho peněz se věnuje na špičkové sportovce, zatímco sport na nižších úrovních se příliš finančně nepodporuje. Mnoho úspěšných sportovců (hokej, tenis) se dává na své aktivity jako na způsob rychlého zbohatnutí.

- Kladem je, že mnoho mladých lidí cestuje do zahraničí, kde se mohou porovnávat s místní mládeží. Při cestování se nutně přesvědčí, že učení se cizím jazykům je v praxi užitečné.

ROZHOVOR S PAVLOU RIEDLOVOU (INDIE ; VIETNAM)

INTERVIEW 8.2

K: Pavlo, o Vás je známo, že se svým přítelem Arnoštem cestujete po celém světě. Navštívili jste Afriku, Jižní Ameriku a také některé asijské státy. Chtěl bych se Vás zeptat na některé zážitky z Indie, kterou jste navštívili před dvěma lety, a především na Vaše dojmy z dalekého Vietnamu, který jste navštívili letos...

PR: Těch zážitků a dojmů je opravdu mnoho. Nejprve k té Indii... To je tak obrovský stát, že jsme se při své první cestě rozhodli zaměřit se na její jižní část. V budoucnu bychom se chtěli zaměřit na sever Indie...

Cestovali jsme samozřejmě letadlem. Celý ten pobyt byl vcelku laciný. Jídlo a ubytování je pro nás cenově výhodné. Naší nevýhodou je to, že neumíme žádný

světový jazyk. Z angličtiny známe pár potřebných frází, ve Vietnamu se hodila i ruština...

V té jižní části Indie mají tamní obyvatelé velmi tmavou pleť. Chovali se k nám velmi přátelsky a vstřícně. Když viděli mé vlasy (melír), nechtěli, že vlasy jednoho člověka mohou mít více barev. Jsou rovdaví a rádi se dotýkali našich rukou, ale nejsou dotěrní a neodbytní. Oni mají vlasy černé jako uhlí...

Maso jsme během pobytu raději nejedli, stali jsme se vegetariány proti své vůli. V tom horku by to mohlo být nebezpečné.

Někteří nám napsali na kousek papíru svou adresu, abychom jim mohli poslat z Česka pohlednici. Tohle přání jsme jim po návratu splnili...

Při jídle nepoužívají příbor, jídlo berou vždy do pravé ruky. Levá se při jídle nepoužívá... Místo talíře poslouží nějaký větší list. Protože žvýkají betelové listy, mají mnozí Indové černé zuby.

K: Která velká města jste v té jižní části navštívili?

PR: Vzpomínám si na město Bangalore. Na ulicích je velký ruch, ale měli jsme dojem, že tam neplatí žádná pravidla. Po Angličanech tam dodnes zůstal levostranný provoz...

V době našeho pobytu jsme byli svědky velkých slavností říjce. V chrámech se konaly různé obřady, po ulicích chodily pestré průvody lidí v maskách... Tyto oslavy tu mají jistě dlouhou, tisíciletou historii. Říjce je hlavní součástí jídelničky milionů Indů.

K: Jaký rákladní dojem jste si z Indie odvezli?

PR: Je to tak obrovská země, že není možné ji během měsíce poznat. Většina lidí žijeřejmě velmi prostě, ale je známo, že tato země je významnou asijskou velmocí, která vyrábí letadla, má atomové zbraně, točí každoročně stovky filmů, má vynikající vědce... Kovoří se tu mnoho jazyky (sjednocujícím jazykem je angličtina, kterou si tu ponechali i po odchodu Angličanů), myslím, že tato země čeká v nejbližších desetiletích velká budoucnost...

K: A teď bych se od vás rád dozvěděl něco o Vietnamu...

PR: Letěli jsme tam přes Moskvu. Bylo to v měsíci březnu a dubnu, což je ta nejvhodnější roční doba pro návštěvu této země.

Je to země nám přátelská... V Chrastavě byly kdysi vietnamské děsi, které v červenci roku 1957 navštívil prezident Ho Či Min. V době povodní nám pomohlo i vietnamské velvyslanectví v Praze...

Už v letadle nás oslovili Vietnamci, kteří žijí již po mnoho let na Chebsku, během pobytu jsme se mnohokrát setkali s lidmi, kteří žili nebo studovali v bývalém Československu.

K: Takže první dojmy z té vzdálené, ale nám - obyvatelům Chrastavy - přece jen poněkud blízké dálnovýchodní země byly příznivé... A co samotný pobyt?

PR: Letěli jsme ruským Aeroflotem, museli jsme si opatřit jednorázové vízum. Potkávali jsme tu mnoho západních turistů, především Američanů. V Hanoji bylo v té době nesnesitelné horko. Když porovnáme Hanoj na severu a Sai-gon na jihu - mnohem více se nám líbil Hanoj. Saigon je svými stavbami až příliš evropský či americký...

K: A co ubytování a stravování?

PR: S tím vůbec problémy nebyly... Vzhledem bylo, že každý hotel, v němž jsme se ubytovali, organizoval pro zájemce výlety a zájezdy a všechno potřebné pořídil. Na druhé straně to trochu omezilo styk s místními obyvateli... Měli jsme k dispozici cestovatelskou publikaci „Lonely Planet“ v českém překladu...

K: Jak jste po Vietnamu cestovali? jakými dopravními prostředky?

PR: Vyzkoušeli jsme mnoho způsobů dopravy: letadlo, vlaky, jízdní kola, autobusy, lodě... Vietnam je úzký a velmi dlouhý. Tu cestu z Hanoje na severu do Saigonu na jihu jsme absolvovali vlakem, jeli jsme po trati pramě „Tratě znovusjednocení“. Půjčili jsme si také motocykl. Jízdních kol a motocyklů je všude na ulicích mnoho.

K: Zařítků jste si jistě přivezli spoustu. Zmíňte se alespoň o některých...

PR: Zajímavý byl náš několikadenní pobyt na ostrově Cad-ba. Žijí tu převážně rybáři a ceny tu byly mnohem nižší než ve městě. K jídlu byly nejen různé druhy ryb, ale také hadi... Vietnamci snědí všechno... Pili jsme pouze balenou

vodu

Velkým rážtkem byly pro nás trhy na řece Mekong. Tento veletrh je tu asi dva kilometry široký a voda tu není prozra nejčistší...

Prodáváci i pákarníci přijdou na lodkách a čile se obchoduje na vodě. Pro nás je to neobvyklé, ale ve Vietnamu to má dlouhou tradici.

Navštívili jsme také přístavní město Haifong, rájmaro bylo pro nás ta-
ké bývalé hlavní město Hue s mnoha historickými památkami...

Ženy na rýžových polích nosí široké klobouky, kterými se chrání před pálicím sluncem.

K: Jkdyž existuje nepřekonatelná jazyková bariéra, určitě jste se do styku s místními obyvateli dostali. Jak vyjadřovali své sympatie?

PR: Byly to především přátelské úměry a nesmírná ochota. Někteří nám napsali svou adresu, abychom jim mohli poslat z České republiky pohlednici. Jiní nás upřímně zvali k nim domů...

K: Co můžete říci ještě k jídlům v té vzdálené zemi?

PR: Do jídel se tam často používá chilli, i do polévek. Někteří koření byla samozřejmě pro nás naprosto neznámá... Po francouzských koloni-
zátozech tu dodnes přežívají bagety u pouličních stánků s občerstve-
ním. V hotelu byla vydatná snídaně, další větší jídlo bylo až večer. Po-
užívá se často polévka v sáčku. Celkově máme velmi dobrou zkušenost,
že jídla byla velmi chutná a dobře upravená.

K: Vě vzpomínkách jistě některé rážtky dlouho přebývají. Které to asi budou?

PR: Bude jich jistě mnoho, ale dlouho určitě nevymizí motocykly s jejich věčným houkáním a obrovitým nákladem všeho možného. Nikdy by
máš nenapadlo, co všechno a v jakém množství se dá převážet na
motorce...

K: Děkuji Vám mnohokrát za rozhovor.

Rok od roku stoupá počet občanů našeho města, kteří brávi dovolenou
v dalekých, exotických zemích (Egypt, Thajsko, Turecko aj.). Ne všichni
jsou dostatečně jazykově vybaveni, a tak je jejich poznávání cizích
zemí zkreslené a povrchní.

PŘEHLED POČASÍ V ROCE 2010:

LEDEN: Až do poloviny měsíce slabé mrazy, trochu sněhu, silné větry. Ve druhé polovině ledna silné mrazy (až -24°C), spousta sněhu způsobila na mnoha místech dopravní kalamitu. Po krátkodobém oteplení se zima vrátila. Na konci měsíce opět teplo, občasné deště.

ÚNOR: V první třetině mrazy - především v noci - později oteplení (až $+14^{\circ}\text{C}$), několik slunných dní, postupně sněh zmizel. Ke konci měsíce přituhlo, mrazivé dny beze sněhu, před koncem měsíce vydatné sněžení.

BŘEZEN: Po 5. březnu deště, všude mokro; později se ochladilo, střídá se sněh a deště až do 25. března. Noční mrazy; na konci měsíce mlhy a poměrně chladno. V průběhu měsíce několikrát teplota až $+20^{\circ}\text{C}$.

DUBEN: Celkově chladno, občas deště. Od 10. dubna oteplení, začalo jarní počasí, téměř dva týdny. Teplé větry vysouší půdu. Nedostatek vláhy, teprve v závěru měsíce trochu více deště, ochlazení.

KVĚTEN: Mimoriádně chladný a deštivý květen. Na Moravě páplavy (Troubky). Po 15. květnu se ochladilo, v noci občas mráz, sucho. Teprve koncem měsíce příjemnější počasí, trochu více srážek (deště).

ČERVEN: 4. až 6. června mimoriádně teplé, slunné počasí, až $+34^{\circ}\text{C}$. Od 11. do 22. 6. pěkné, teplé počasí. Zpomalil se růst trávy. V posledním týdnu zataženo, dost chladno, občasné bouřky. Nedostatek vláhy.

ČERVENEC: Velmi horký měsíc, teploty až $+35^{\circ}\text{C}$. Již od počátku měsíce oteplení; slunné teplé počasí. Ve druhé polovině měsíce se poněkud ochladí, zůstane sucho. Kolem 20. 7. bouřky, občasné deště, vítr. Na konci měsíce trochu osvěžení pro lidi i pro přírodu.

SRPEN: Zataženo, málo srážek, později teplo. Ve dnech 7. a 8. srpna vytr

lýdění (160 mm), ničivá povodeň (velké škody). Po 20. srpnu krásné dni až do konce měsíce. [O povodni na Jeřici viz zvláštní příloha.]

ZÁŘÍ: Teplé počasí pokračovalo. Kolem 10. 9. nastala změna, bylo kataženo a poměrně chladno, málo srážek. Teprve kolem 18. září přišly vytrvalé deště. Po pěti deštivých dnech se opět vrátilo letní počasí, konec měsíce byl opět teplý a suchý.

ŘÍJEN: První třetina tohoto měsíce byla neobvykle teplá, po 10. říjnu nastalo ochlazení, přišly vydatné deště. Po 20. 10. nastalo příjemnější a méně proměnlivé počasí, v posledním týdnu bouřky a více srážek.

LISTOPAD: Také v tomto měsíci se udrželo ještě poměrně teplé počasí, např. 14. 11. byla naměřena teplota +20°C. V celé první třetině měsíce bylo příjemně teplo a sucho. Ve 2. polovině měsíce byly chladné noci, občas noční mrazíky. Několik deštivých a větrných dní. Po 20. 11. nastalo opět oteplení.

PROSINEC: V prvních dnech bylo příjemné počasí, následovaly deštivé dny, občas sněžilo (mokvý sníh). Po 10. 12. nastalo oteplení, sníh roztál. Po několika deštivých dnech se ochladilo a napadlo větší množství sněhu, které způsobilo na mnoha místech dopravní kalamitu. V období Vánoc přišly silné deště. V závěru roku následovalo několik dní se slabými mrazy.

Tento rok se zapsal do historie našeho města především nečekanou ničivou povodní, jejíž následky se budou odstraňovat několik dalších let. Ukázalo se, že říčka Jeřice může způsobit více škod než Nisa. Některé firmy, např. IRAUSA BOHEMIA - GRUPO ANTOLÍN, přestěhovaly své provozovny do Liberce (a do Turnova) z obavy před záplavami v budoucnu. Náporem vody byly silně poškozeny nejen budovy, ale také komunikace. Bude nutno zpevnit břehy vodních toků a postavit znovu poškozené mostky a lávky přes Jeřici.

ROZHOVOR S P. JOSEFEM SMOLÍKEM, MAJITELEM OBCHODU KRMIVEM PRO
DOMÁCI MAZLIČKY

INTERVIEW Č. 3

K: Jsi můj bývalý žák, ale přesto si uvědomuji, že toho o tobě příliš mnoho nevím. Ty ses v Chrastavě narodil?

JS: Ne, nejsem místní rodák. Otec byl v té době pohraničník, byl dokonce ženatý a měl dvě děti, ale... Zamiloval se do mé matky, která byla ovšem - Němka. V roce 1945, kdy jsem se narodil, panovala v naší zemi všeobecná nenávisť ke všemu německému... Narodil jsem se v Žacléři a jmenoval jsem se po (svobodně) matce Kosch. Manželstvím s Němkou si otec samozřejmě pokazil kariéru.

K: Jak vzpomínáš na své dětství v Chrastavě?

JS: Otec byl dost dlouho ve vězení, a tak jsme si s matkou a bratrem užívali dost bídy a hladu...

K: Jistě jsi měl už v dětství plány, čím bys chtěl být...

JS: Ano, chtěl jsem studovat na vysoké škole nějaký obor, který souvisí s biologií. Laboratorní pokusy se zvířaty - to se mi tehdy zdálo velmi přitažlivé...

K: To se ti - pokud všem - bohužel neplnilo...

JS: Studoval jsem po maturitě dálkově... měl jsem sedm semestrů...

K: Já jsem byl tvým učitelem v 8. a 9. třídě základní školy. A dodnes se pamatují na tvůj úraz, který ti vlastně znemožnil tvé životní plány uskutečnit...

JS: Ano, bylo to v 9. třídě, když jsem z Nisy vytáhl jakousi bílou tyčinku. Nevěděl jsem, že je to fosfor... Když jsem je vytáhl z vody, fosfor se na vzduchu vznítil a znetvořil mi ruku. Ta bolest byla nesnesitelná...

K: Ty jsi byl v té době nadějný sportovec. V čem jsi tehdy dosahoval mimořádných výsledků?

JS: Byl jsem vynikajícím běžcem na krátké a střední tratě. Byl jsem v té

dokonce držitelem celostátního rekordu ... Sportovní sláva je lákavá,
a tak jsem kvůli sportu poněkud zanedbával studium...

K: Čemu ses vlastně dál v životě věnoval? Čím ses živil?

JS: Při práci jsem studoval peměměřičství... Pracoval jsem např. při
výstavbě toho úžasného projektu na výchleu Ještědu... Znal jsem vel-
mi dobře ing. arch. Karla Hubáčka... Pomáhal jsem při výstavbě sil-
nice I/13, a to na úseku Bedřichovka - Zámeček... Posději jsem
rastával poměrně vysokou funkci ve vedení spotřebního družstva
„Jednota“, ačkoliv jsem nebyl členem KSČ...

K: Vím, že chodíš pravidelně do kostela a že zpíváš po mnoho let ve
sboru, v církevním sboru... Kdy vznikl tvůj celoživotní kladný
vztah k náboženství? Byl jsi tak vychováván od dětství v rodině,
nebo k tomu přispěl teprve tvůj úraz, kdy se ti jistě zdálo, že se ti
zhroutil svět?

JS: Ne, mám vztah k náboženství už od dětství. Od matky...

K: Tyš měl ovšem ještě další, jiné aktivity...

JS: Ano, to je pravda. Mám rád divadlo. Po léta chodím na premiéry...
Osm let jsem dokonce v Divadle F. X. Šaldy stáoval v operních předsta-
veních... Mou další zálibou je akvaristika. Kvůli rybičkám jsem byl
dokonce dvakrát v Africe, v Tanzánii. Lovil jsem ryby pro jednu
německou firmu... Také jsem se v mládí několikrát účastnil STM,
tedy Soutěže tvorivosti mládeže. Vytvořil jsem např. sérii linorytů.
K tomu jste mne kdysi inspiroval vy... Bylo období, kdy mne zaujala
cyklistika. - A ještě jedna zvláštnost: několik let jsem působil jako
licitátor při dražbách...

K: Ještě jsem se nezeptal na své rodinné poměry. Máš nějaké děti?

JS: Ano, mám dvě dospělé dcery. Jedna z nich žije v Itálii, v Miláně...

K: Děkuji za zajímavý rozhovor a přeji ti do budoucna hodně štěstí, osob-
ních úspěchů a radosti.

DODATKY K UDĚLOSTEM (Z TISKU):

- Chrastavští zápasníci byli úspěšní na mezinárodním turnaji v dan-
ském městě KOLDING. Bylo zde asi 200 závodníků ze sedmi evropských stá-
tů.

- U silnice mezi Chrastavou a Libercem (I/13) se objevily tabulky s pís-
menem (M), což znamená, že se na tomto úseku platí mýtné. I když ozna-
čení růstalo, placení mýtného bylo - podle rozhodnutí dopravních orgá-
nů - porostaveno (nevybírá se).

- Chrastavský občan p. Jiří RIEDL sbírá od r. 1992 nálepky ze zápalkových
krabiček (tzv. filumenie). Má ve své sbírce již přes 8000 nálepek z celého
světa. Výstava v prostorách Muzea hasičské techniky trvala od května
do října.

- Výsledky voleb do Parlamentu České republiky ve dnech 28.-29. května

2010: ČSSD... 535 hlasů... 20%
TOP 09... 517 hlasů... 19%
ODS... 438 hlasů... 16%
VV... 420 hlasů... 15,3%
KSČM... 316 hlasů... 12%

- Na základě tzv. operačního programu přeshraniční spolupráce (díky něko-
likrátým úspěšným kontaktům města Chrastava a Lwówek Śląski) získalo
naše město finanční dotaci, které bylo použito k opravě historického
objektu - rodového domu malíře Josefa Fuhricha. Bohužel, krátce po do-
končení rekonstrukce budovy přišla povodeň, která v přízemí budovy způsob-
ila škody.

- Pět základních škol na Liberecku dostalo od společnosti COFIDIS moderní
vybavení do učeben, např. přehrávače DVD, hi-fi věže a další technická ra-
řízení. Byla to škola v Chrastavě, Bílém Kostele, Raspennavě, Bulovce
a v Dětrichově. Šlo o školy v obcích postižených povodní.

- Lékně opravená nádražní budova ČD nemá vlastně v současné době
majitele. Jeděnky se nyní prodávají za jízdy přímo ve vlaku, takže cestu-
jící do budovy vůbec nepřijdou. Je tam však několik bytů a dobře fungující
nádražní restaurace. Jedná se o tom, zda by tuto budovu nemohlo odkoupit
město.

ÚSPĚCHY

ZÁPASNÍKŮ

2/10

MÝTNÉ

NA SILNICÍCH?

DOSUD NE!

6/10

SBÍRATEL -

FILUMENISTA

JIŘÍ RIEDL

21/10, 23/10

VÝSLEDKY

PARLAMENTNÍCH

VOLEB

V CHRASTAVĚ

FINANČNÍ DOTACE

Z EU:

OPRAVA

FÜHRICHOVA

DOMU

11/10

TECHNICKÉ

VYBAVENÍ -

DAR POSTIŽENÝM

ŠKOLÁM

27/10

KOMU BUDE

PATRIT

NÁDRAŽNÍ BUDOVA?

22/10

TERMÁLNÍ LÁZNĚ

27/10

- Po celý rok 2010 úspěšně pokračovala výstavba termálních lázní a mostrestu „Žámeček“. Jsou však určité pochybnosti, zda budou po dokončení v roce 2012 moci úspěšně konkurovat podobným rekreačním zařízením v sousedním Německu (Jonsdorf, Olbersdorf atd.).

PODSTÁVKOVÉ DOMY

23/10

- Typ: podstávkové domy (Umgebinderhäuser, domy pryztlupowe) se staly symbolem lidové architektury v oblasti Trojzemí (Dreiländereck, Trojstyk). Zachovalo se jich dodnes několik tisíc.

»LATO AGATOWE«

VE LWÓWKU ŚLĄSKÉM

- Chrastavské slavnosti a „Lato agatowe“ (= Achátové léto) se staly každoročně příležitostí k setkávání občanů partnerských měst - Chrastava a Lwówku Śląskiego. Setkávají se starostové, sportovci, hudebníci.

OLDŘICH NĚMEC+

ŘEHČSKÉ KVARTETO

24/10

- Bývalý pracovník Městského úřadu v Chrastavě, pozdější poslanec PČR p. Oldřich Němec se svými příbuznými Založil čtyřčlennou hudební skupinu, prvanou „Řehčské kvarteto“. Vystupují m. j. na Anenské červencové pouti v Kryštofově údolí.

DLOUHÁ TRADICE

ODDÍLU KOLOVÉ

26/10

- Již od roku 1957 existuje v našem městě oddíl kolové, který býval v minulosti velmi úspěšný i v mezinárodních soutěžích. Bohužel nejmladší generace o tento druh sportu nyní velký zájem neprojevuje. Dává přednost florbalu a fotbalu. Dlouholetým trenérem je p. Ladislav Celler.

NOVÝ TYP

PÍSMO PRO ŠKOLY

24/10

- Ve školství se připravuje velká změna ve způsobu psaní. Postupně se zavádí nový typ abecedy, který se velmi podobá šiskacímu písmu. Písmena se nespojují, píše se odděleně. Nový typ písma pro školy má název Comenia Script. (Podobný typ písma se užívá v Británii či v Austrálii již od 60. let minulého století)

STATISTICKÉ ÚDAJE K 31.12.2010:

Naše město Chrastava mělo na konci tohoto roku celkem 6.238 obyvatel.

Během roku bylo uzavřeno v obřadní síni na radnici pouze 31 sňatků. Stále více párů žije spolu bez oficiálního uzavření manželství.

Za tento rok se narodilo celkem 86 dětí.
Zemřelo 62 občanů.

Zápis provedl:

Jr. František Vydra
městský kronikář

31/8/11

2011

Mezinárodní události:

TZV. „ARABSKÉ JARO“
(M. KADDÁFÍ ZABIT)

Letošní rok začal nepokoji v arabských státech na severu Afriky a na Středním východě. Jako první bylo pasażeno Tunisko, potom Libye, Egypt, Jemen a další. Situace se nejvíce vyhoršila v Libyi, kde vládl po celá desetiletí diktátor - plukovník Muammar Kaddáfí, kterého podporovaly státy tzv. socialistického tábora (tedy také naše republika). Nikdo nepochybuje o tom, že příčinou ozbrojeného konfliktu byla celosvětově významná ložiska ropy, která se stala důležitou strategickou surovinou. Během bojů byl Kaddáfí zabit, popraven a pohřben na neznámém místě v poušti. Situace v zemi je i nadále neklidná...

SVRŽEN
HUSNÍ MUBARAK
(EGYPT)

V Egyptě byl během revolučních bojů svržen prezident Husní Mubarak, který zastával funkci prezidenta několik desetiletí. Měl oporu hlavně v armádě, která je i po jeho svržení na jeho straně a podporuje proti vládní nepokoje.

Tak zvané „arabské jaro“ vzbuzovalo různé naděje, ale ukázalo se, že nejde o demokratické hnutí, ale o šíření islámu v jeho tradiční podobě.

Mimoriádně silným zemětřesením bylo postizeno Japonsko, které je na tento jev zvyklé. Problémem bylo, že byla silnými otřesy postizena atomová elektrárna ve městě Fukušima.

Blízko hranic s Pákistánem byl dopaden a zabit nebezpečný terorista arabského původu Usáma bin Ládín, po němž se dlouho pátralo.

V Velké Británii se konala královská svatba. Princ William se oženil s Kate Middletonovou, která má šlechtického původu. Jeho matkou byla Lady Diana (Spencerová), která před několika lety tragicky zahynula při auto-

ATOMOVÁ ELEKTRÁRNA
VE MĚSTĚ FUKUŠIMA
ZNIČENA
PŘI ZEMĚTŘESENÍ
(JAPONSKO)

TERORISTA
USÁMA BIN LÁDÍN
DOPADEN A ZABIT

KRÁLOVSKÁ SVATBA
(V. BRITÁNIE)

havárii v Paříži. (Anglická královna Alžběta II. oslaví příští rok 60. výročí svého panování.)

Nadále pokračují boje v Afganistánu, kterých se zúčastňuje několik set českých vojáků. Dosud se nepodařilo odstranit vliv hnutí Talibán, které působí proti vládě.

Ekonomické působení Čínské lidové republiky stále více ovlivňuje vývoj ve světě. Čínské výrobky paplavují celý svět, i když jsou často méně kvalitní. Místo dnešních ekonomických velmocí (USA-Evropská unie) se do budoucna rýsuje nová, odlišná sestava ekonomicky nejsilnějších zemí: Čína - Japonsko - Indie - Rusko - Indonésie - Brazílie.

V Dubaji (SAE = Spojené arabské emiráty) byla dokončena stavba nejvyššího mrakodrapu na světě, který dosahuje výšky přes 1000 metrů.

Velkou hrozbou pro mír ve světě se stává Irán. Snaží se vyrobít vlastní atomovou bombu a jeho největším nepřítelem je - kromě USA - židovský stát Israel.

Stále častěji se ve světových sdělovacích prostředcích objevuje velmi pesimistická prognóza na rok 2012. Podle starého maayského kalendáře má 21. prosince roku 2012 nastat - konec světa! Část obyvatel tomu věří, ostatní tuto zprávu považují za nesmysl.

V závěru roku - v polovině prosince 2011 - zemřel ve věku 75 let český prezident Václav Havel. Byl v této vrcholné funkci 14 let.

Vnitrostátní události:

Velkým problémem v naší republice se stává korupce. Téměř denně se píše a hovoří o obrovských sumách, které byly zpronevěřeny, ale téměř nikdo ze zodpovědných činitelů nebyl náležitě potrestán. Miliardy jsou tajně vydávány na Banenské ostrovy a jiných „daňových rájů“. To obyčejné lidi nesmírně rozčiluje a vráží, protože jim se životní podmínky zhoršují. Stále narůstá rozdíl mezi bohatými a chudými. Máme miliardáře, stovky milionářů, ale také téměř půl milionu obyvatel bez práce.

BOJE V AFGANISTÁNU

POKRAČUJÍ

EKONOMICKÉ ÚSPĚCHY

ČÍNY - NOVÉ USKUPEN

VELMOCÍ V BUDOUCNU

NEJVYŠŠÍ

MRAKODRAP SVĚTA

DOKONČEN (DUBAJ)

IRÁN VYHROŽUJE

ATOMOVOU VÁLKOU

PROGNÓZA NA ROK

2012: KONEC SVĚTA

ZEMŘEL

VÁCLAV HAVEL

KORUPCE

ROZDÍLY MEZI

BOHATÝMI A CHUDÝMI

SE ZVĚTŠUJÍ

NEZAMĚSTNANOST

SOCIÁLNÍ
NEPOKOJE
NA ŠLUKNOVSKU

K vážným sociálním nepokojům došlo v průběhu roku na severu Čech, a to nejdříve v Novém Boru, později na Šluknovsku. Jde o obyvatel romského původu a jejich soužití s českým obyvatelstvem. Existuje několik důvodů, proč k podobným střetům dochází až teď, ačkoliv i dříve tu romská (cikánská) menšina žila [od 14. stol.]. Jedním z důvodů je fakt, že se do severních Čech přistěhovaly stovky romských rodin ze Slovenska. Tito lidé nemají k tomuto kraji žádný vztah a také dorozumění s nimi je obtížné. Nepracují a pobírají od státu nemalé sociální dávky. Češi, kteří dříve poctivě pracovali, práci hledali a dostali se tak - ne vlastní vinou - na úroveň Romů.

NESTABILITA
ČESKÉ VLÁDY

Důkazem nestability současného režimu je časté střídání ministrů. Během roku došlo ke změnám na osmi ministerstvech. Klesá důvěra ve státní instituce.

DŮCHODOVÁ
REFORMA

Vědom se dlouhodobě spory o novou důchodovou reformu. Skladba obyvatel se mění, přibývá obyvatel v důchodovém věku, klesá počet lidí v produkčním věku.

NÁPRAVA ŠKOD
PO POVODNÍCH

Během roku, který uplynul od povodní v srpnu 2010, bylo vykonáno mnoho práce (nové mosty, oprava silnic atd.). Zdaleka však není ještě všechno v pořádku.

PŘÍMÁ VOLBA
PREZIDENTA ČR

Stále častěji se ve sdělovacích prostředcích hovoří o přímé volbě prezidenta, k níž by mělo dojít v roce 2013. Již nyní je známo několik kandidátů na tuto vysokou funkci. Patří mezi ně i liberecký lékař MUDr. Přemysl Šobotka, který několikrát navštívil naše město Chrastavu.

NESPOKOJENOST
LÉKAŘŮ

Lékařská povolání má v naší republice vysokou prestiž. Vzniklo však profesní hnutí pod heslem "Děkujeme, odcházíme". Údvarový svaz lékařů požaduje vyšší platy, které jsou nesrovnatelně nižší než v okolních zemích, např. v sousedním Německu.

SLOVENSKO ČLEMEM
EUROZÓNY

Zatímco Slovenská republika se stala členem tzv. eurozóny, naše vláda se kavedením eura nespěchá. Ždá se, že je tento postoj správný...

ÚMRTÍ EXPREZIDENTA
V. HAVLA

Úmrtí exprezidenta Václava Havla, státní smutek a pohřeb, jehož se zúčastnily desítky představitelů mnoha zemí světa, byl důležitou událostí v závěru roku 2011.

SVĚTOVÝ ÚSPĚCH
TENISTKY KVIŤOVÉ

V oblasti sportu se v tomto roce stala "hvězdou" tenistka Beba Kvítová z moravského města Fulneku.

Události v Chrastavě

Po celý rok se odstraňovaly škody po povodních. Bylo postaveno šest lávek přes řeku Jerici, z toho trů jsou vybaveny vedačím parížem.

Nákladem 63 milionů korun byla kompletně rekonstruována Pobřežní ulice. Kozovka byla rozšířena, byla vybudována nová opěrná zeď na pravém břehu řeky, byl postaven nový most mezi Pobřežní ulicí a autobusovým nádražím, který je však vyhrazen pouze pro pěší. Po celé délce ulice byla postavena asi trů metry vysoká kamenná zeď, přerušovaná skleněnou stěnou v místech, kde je možno vidět cenně, památkovou péčí chráněné dřevěné domy.

Celá tato ulice byla slavnostně uvedena do provozu počátkem říjnu 2011 za účasti firmy SYNER z Liberce. Proti původnímu plánu byla ulice zprůjezděná o dva měsíce dříve. (Obyvatelé Václavic si oddechli, protože tím okamžikem byla jejich obec zbavena každodenního průjezdu desítek těžkých kamiónů, které tudy jezdily s nákladem pro firmu BENTELER.)

Letošního ročníku dálkového pochodu CHRASTAVSKÉ ŠLAPOTY se zúčastnilo celkem 440 účastníků.

Na sídlišti byly vybudovány dva tzv. popovodňové domy s osmi byty. Byly předány rodinám postiženým loňskou povodní 16. února.

Přes mnohá zlepšení dopravní situace je ve městě i nadále několik obtíží, které komplikují situaci cizím řidičům, kteří naše město navštíví.

Na několika místech současně se opravuje dlažba a poškozené chodníky. Jsou zde vidět bagry a desítky dlaždiců.

Ke zlepšení vzhledu náměstí 1. máje přispěla oprava městské kašny a jejího okolí (nová dlažba, stromky, lavičky, kryt na zimní období).

11. února se pořádal v pořadí pátý městský ples v sále školní jídelny.

V sobotu 12. února se zaplnil sál městského kina. Výtěžek z prodeje kalendářů (s náměty povodně) byl rozdělen mezi mateřské školy, sportovní organizaci Spartak Chrastava a Jednotu bratrskou, která vyvíjí prospěšnou činnost. Bylo také získáno 155.000 Kč. Iniciátorkou vydání kalendářů byla p. Klára Matoušová-Želnoutková. Bylo vydáno 2000 exemplářů kalendáře.

V místech, kde stával kovový secesní most z roku 1905-6, je stále provizorní most.

NOVÉ LÁVKY PŘES JERICI

CELKOVÁ REKONSTRUKCE POBŘEŽNÍ ULICE

CHRASTAVSKÉ ŠLAPOTY 2011

PŘEDÁNÍ TZV. POPOVODŇOVÝCH DOMŮ

OPRAVA DLAŽBY V NĚKTERÝCH ULICÍCH

DOKONČENÍ ÚPRAV MĚSTSKÉ KAŠNY

5. MĚSTSKÝ PLES

ROZDĚLENÍ VÝTĚŽKU Z POVODŇOVÝCH KALENDÁŘŮ

BUDE SECESNÍ MOST NAHRAZEN?

kteřý městu zapůjčila armáda.

9. února se poblíž vlakového nádraží konala slavnost, při níž byl veřejnosti předán libereckou firmou Syner kv. autobusový terminál.

Na náměstí byla otevřena prodejna vlna; nová optika (prodej brýlí) se nevyplácí. V těsném sousedství „Lidového domu“ byly přizeny dvě cukrárny, které asi šerko prosperují.

V průběhu roku se na několika místech měnila kamenná dlažba místo dřívějšího asfaltového povrchu.

Obnova secesního mostu přes Jeřici se oddaluje. Není dostatek finančních prostředků a vedou se spory o to, do jaké míry mají být na novém mostě zachovány původní secesní prvky.

[Po odstoupení libereckého primátora Jana Koryfáře byla do této funkce zvolena žena - Martina Rosenbergerová. Spolu s několika radními přijala na liberecké radnici nástupce města Chrastavy.]

Starosta Ing. M. Čanov se setkal v Hiterci s prezidentem republiky V. Klausem a požádal jej o finanční pomoc při rychlejším odstranění následků povodně z roku 2010.

Město Chrastava se v tomto roce velmi angažovalo, aby měla města právo prošit a zakázat činnost heren a herních automatů. Objevují se však nároky, že z provozu heren by mohlo každé město získat značnou sumu do svého rozpočtu...

Ing. arch. Jindřich Fadrhonc zastával před několika lety funkci tajemníka Měti v Chrastavě. Přestěhoval se do Českého Krumlova, kde úspěšně působil ve funkci tajemníka. Během tohoto roku se vrátil zpět na Liberecko a stal se tajemníkem na liberecké radnici.

Chrastavské slavnosti se letos konaly ve dnech 2. až 4. června 2011. Počasí bylo celkem dobré, program byl narušen krátkým deštěm. Přítomni byli hosté z partnerského polského města Łowiek Śląski.

Mimořádný úspěch mělo vystoupení dětského pěveckého souboru z Jablonce nad Nisou. Dirigentem byl J. Pospíšil.

V druhé polovině července přišly vytrvalé deště a lidé měli obavy, že se bude opakovat situace z předchozího roku. Rozvodněná byla říčka Rásnice ve Višňově a Jeřice v Mníšku. Z přehrady na Fojtce bylo vypuštěno velké množství vody.

AUTOBUSOVÝ TERMINÁL

KAMENNÁ DLAŽBA

OBNOVA SECESNÍHO MOSTU

PRIMÁTORKA MĚSTA LIBERCE

SETKÁNÍ STAROSTY MĚSTA S PREZIDENTEM

ZÁKAZ HEREN A NEZ

J. FADRHONC TAJEMNÍKEM V LIBERCI

»CHRASTAVSKÉ SLAVNOSTI«

DĚTSKÝ SOUBOR Z JABLONCE

HROZILY OPĚT POVODNĚ...

27. července byli občané Chrastavy svědky „razraku“. 40 metrů dlouhý kovový most byl během několika málo hodin odstraněn a vyměněn za nový, kde již není chodník pro chodce. Pěší používají pouze vedací lávku před budovou SEPPU.

7. srpna – přesně rok od loňské ničivé povodně – se na chrastavském náměstí konala velká slavnost. Litoměřický biskup Jan Baxant vysvětil dvanáct požárních aut. Stovky lidí se společně pomodlili „Otcův náš“.

Již 21 let vychází tzv. CHRASTAVSKÉ LISTY. Tiskne je ve své tiskárně p. Ivan Vydra. Každý měsíc se tiskne 650 výtisků. Grafická úroveň je velmi dobrá. Tento měsíčník má dvě přílohy: BULLETIN a ŠKOLNÍK. BULLETIN je historická příloha SPHMCH, bylo vydáno již 195 čísel. Je to důležitý zdroj informací k regionální historii.

Letos se také připomínalo 20. výročí existence staršího Muzea hasičské techniky, které vzniklo z iniciativy členů hasičského sboru. V průběhu roku je navštěvováno zájemci z celé republiky.

V příležitosti Dne učitelů (28. března) dostaly plakety J. A. Komenského tři učitelky: Eva Rehořková-Michálková, Doris Láková a Alena Čáčkymová.

V galerii městského muzea pokračovala i letos tradice tematických měsíčních výstav. K úspěšným patřila výstava „Lidé v boji a odboji“ a „150 let Sokola“.

V páru přijela na radnici delegace z velvyslanectví USA v Praze. V říjnu byl za „Osobnost roku“ prohlášen literecký bagrista Josef Kučera, který před rokem v době povodní zachránil ze zatopených domů více než stolidu.

26. listopadu uspořádala Jednota bratrská tzv. Ples seniorů pro starší občany v prostorách CVA (= Centrum volnočasových aktivit). Do funkce vedoucího tohoto kulturního zařízení byl po úspěšném absolvování konkursu Bc. Pavel Urban. Kancelář CVA je umístěna v 1. poschodí městského kina.

5. prosince byl na náměstí slavnostně rozsvícen velký vánoční strom.

VÝMĚNA MOSTU PŘES JERÍCI

BISKUP J. BAXANT VYSVĚTIL POŽÁRNÍ AUTA

MĚSÍČNÍK »CHRASTAVSKÉ LISTY«

20. VÝROČÍ HASIČSKÉHO MUZEA

VYZNAMENÁNÍ KE DNI UČITELŮ

MĚSÍČNÍ VÝSTAVY V MUZEU

DELEGACE Z VELVYSLANECTVÍ USA OSOBNOST ROKU - JOSEF KUČERA

PLES PRO SENIORY

Bc. PAVEL URBAN, VEDOUČÍ CVA

Ještě několik událostí z průběhu roku 2011:

- Na začátku měsíce září se uskutečnil autobusový výjezd do bavorského partnerského města Eichstättu. V delegaci bylo také deset členů historického spolku SPHMCH. Starosta A. Niemayer končí své volební období a v únoru 2012 se zúčastní jako host městského plesu v Chrástavě.

ZÁJEZD DO PARTNERSKÉHO MĚSTA EICHSTÄTT V BAVORSKU

- 17. října byly dámy do provozu tři zvedací lánky přes Jerici. U jedné z nich - poblíž čističky vod v Dol. Chrástavě - se konala malá slavnost, při níž byla veřejnost seznámena (prakticky) s fungováním zvedacího mechanismu.

ZVEDACÍ LÁVKY PŘES JERICI

- Koncem října se u morového sloupu na náměstí objevilo lesení a začaly práce na povrchové úpravě sousolí.

OPRAVA SOUSOLÍ NA MOROVÉM SLOUPU

- 4. listopadu se zaplnil sál městského kina při divadelním představení ochotnického souboru „Vojan“ z Krádku nad Nisou. Tentokrát amaterští herci předvedli hru „Familie“ z prostředí italských vysťahovalců v Americe. Představení bylo provázáno a velmi adařile.

ÚSPĚŠNÁ HRA S OUBORU „VOJAN“

- 8. listopadu se v CVA konala rajimová kulturní akce. Filmový štáb ČT, v čele s Mgr. Zdeňkem Fildrem a kameramanem J. Barlou, uvedl dvě představení na téma „Velikonoce v Lužici a v severních Čechách“. (Tento dvoudílňý filmový dokument byl v době loňských Velikonoc uveden v celostátní televizi. Od té doby byly pořízeny tři jazykové mutace: česká, německá a lužickosrbská.) Dopolední představení bylo určeno řákům 7. ročníku ZŠ, večerní pak dospělým roděmciim. V sále byla instalována výstava, seznámující návštěvníky s folklorem lužických Srbů, kulturou a jazykem nejmenšího slovanského národa. Akce byla hodnocena velmi kladně.

PROMÍTÁNÍ FILMU >> VELIKONOCE V LUŽICI <<

- 28. listopadu byl dán do provozu nově vybudovaný most mezi autobusovým nádražím a Pobřežní ulicí, který byl také zničen při loňské povodni. Není však určen pro automobilovou dopravu, ale pouze pro pěší a cyklisty.

NOVÝ MOST DÁN DO PROVOZU

POČASÍ V ROCE 2011:

LEDEN: Napadlo mnoho sněhu, silné mrazy, ke konci měsíce tání, náledí bylo příčinou mnoha dopravních nehod.

ÚNOR: Opět sněžilo, mírný mráz, ve druhé polovině měsíce opět silnější mráz, několik slunečných dní, do konce měsíce sníh zmizel.

BŘEZEN: Napadl opět sníh, slabý mráz, tání (dostatek vláhy), ve druhé polovině měsíce opět oteplení, koncem měsíce již jarní počasí.

DUBEN: Sucho, větrno, po 12.4. ochlazení; po 20.4. opět oteplení; nestálé, proměnlivé počasí až do konce měsíce. V posledních dubnových dnech opět chladno.

KVĚTEN: Příjemné, teplé počasí; příroda se rychle probouzí. Uprostřed měsíce několik chladnějších dní. Po 20.5. oteplení, teplé deště.

ČERVEN: První dva týdny teplé, následovalo několik chladnějších dní, po 20.6. slunečno (asi týden); bouřky, v závěru měsíce opět mírné ochlazení.

ČERVENEC: Horko, občasně bouřky; asi týden proměnlivého počasí. Ve druhé polovině měsíce silné deště, stoupání hladin vodních toků, vyhlášení stavu povodňové aktivity (Tisňová: Smědá, Rásnice; Jerice: Mníšek, Nová Ves), přehrada ve Fojtce.

SRPEN: Teplé počasí, několik deštivých dní; od 13. do 22.8. horko, bouřky.

ZÁŘÍ: Teplé, větrno, bouřky. Asi týden deštivo. Na konci měsíce ochlazení, občasný dešť.

ŘÍJEN: Málo srážek, teplé počasí; po 11.10. deštivo dny, větrno. Po 20.10. oteplení, v závěru měsíce ochlazení, noční mrazíky. Časté dopravní nehody na dálnici D1 (námrza, náledí).

LISTOPAD: Teplé a slunné dny; celý měsíc bez dešťů, inverze, chladné noci, smog; sníh nenapadl.

PŘEHLED
POČASÍ
V PRŮBĚHU
ROKU 2011

PROSINEC: Slabý mráz, občasné sněžení, déšť se sněhem. Po 13.12. ochlazení, před Vánocemi se oteplí, občasný déšť. Po Vánocích příjemné zimní počasí, které potrvá až do konce měsíce. Sníh postupně smizí. V průmyslových centrech smog (Brno, Ostrava, Kladno, Ústí nad Labem).

SPORT:

SPORTOVNÍ ČINNOST:

TJ Spartak CHRASTAVA má v současné době 7 oddílů:

1) kopaná: dospělí [1. B třída krajské soutěže]

žáci (10-14 let)

přípravka (8-10 let) ved. Václav Procházka

2) stolní tenis - ved. Ing. K. Zemlička

3) sálová kolová - ved. M. Celler

4) volejbal - ved. D. Husáková - je rovněž vedoucí TJ Spartak

5) lyžování - ved. V. Erbert

6) zápas - ved. M. Stahoň

7) kuželky - ved. F. Vokoun

Činnost vyvíjí také oddíl orientačního běhu, sportovní střelby, Lo-kola a turistiky.

Každoročně se v polovině měsíce října vyhlásuje v městském kině SPORTOVEC CHRASTAVY. Tento titul obdrží také trenéři a družstva různých věkových kategorií a druhů sportu.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA:

MĚSTSKÁ KNIHOVNA:

Po dlouholeté činnosti knihovnice p. Hany Matoušové převzala funkci vedoucí knihovny p. Libuše Junková. Je absolventkou střední knihovnické školy v Brně.

V současné době tvoří knižní fond 28064 svazků.

Dělí se na oddělení beletrie (umělecká literatura), naučné literatury a literatury pro děti a mládež.

Návštěvníci knihovny mají k dispozici 29 druhů časopisů.

V současné době má knihovna 326 registrovaných čtenářů.

Roční poplatek činí 80,- Kč pro dospělé, 50,- Kč pro důchodce a 40,- Kč pro děti do 15 let.

Knihovna pořádá během roku besedy čtenářů se spisovateli (pro dospělé), rovněž pro žáky ZŠ a pro děti z MŠ.

RESTAURACE:

Počet restaurací se v porovnání s minulými lety zmenšil.

Velmi dobře prosperuje restaurace »GLORIA« na rohu náměstí (vedle městského muzea).

Na opačné straně náměstí 1. máje se nachází restaurace »ROMANA«.

V Žitavské ulici je v provozu JOHNY-BAR a LIDOVÝ DŮM.*

Ve Frýdlantské ulici je hospoda U JERŮCE (dříve U FEJFARŮ), kde se nevaří teplá jídla. V Liberecké je KORUNA a restaurace U PAPOUCHA.

Na sídlišti Křečický vrch je oblíbená restaurace U PLAVÁČKA a pizzerie GARGANO. Hojně navštěvovaná je také pizzerie SEDMÉ NEBE.

Dobře funguje nádražní restaurace a na Andělohorské ulici se nachází hospoda U MARUŠKŮ, v Andělské Hoře U WOLFŮ a na kolejími při silnici do Krýst. Údolí U ANDILKA.

V osadě Vysoká byla při koňské farmě přizena snad momentálně nejlepší restaurace v celém městě.

Při výjezdu z města ve směru na Žitavu a Nový Bor byla před lety přizena restaurace »ZÁMEČEK«, která je v posledních letech součástí termálního koupaliště.

Z ČINNOSTI MÍSTNÍHO ŠKOLSTVÍ:

Ve městě jsou ve školním roce 2011/12 tři mateřské školy (Lučňů ul., Nádražní ul. a Revoluční ulice).

Základní škola je umístěna ve 3 budovách:

- a) na náměstí 1. máje (je zde i ředitelství školy),
- b) v Revoluční ulici (1.-4. ročníky),
- c) ve Školní ulici.

RESTAURACE

nr. 2012 zrušen

Dodatek:

V budově muzea hasičské techniky je v provozu restaurace U SOPTÍKA.

ŠKOLSTVÍ

- mateřské školy
- základní škola
- VÚDM

Školským zařízením je také Výchovný ústav dětí a mládeže (VÚDM).

Údaje o základní škole (ZŠ):

Celkem: 526 žáků, z toho 256 dívek.

Počet tříd: 24

1. stupeň... 10

2. stupeň... 11

+ 3 tzv. speciální třídy

Ředitelem ZŠ je Mgr. Bc. Aleš Trpišovský

Zástupkyní ředitele pro výchovu a vzdělávání: RNDr. Irena Lejsková

Zástupkyní pro ekonomiku a provoz: Bc. Renata Hradcová

Výchovná poradkyně: Mgr. Iveta Steidlová

Ve škole bylo ustaveno 10 zájmových kroužků (pro žáky 1.-9. tříd).

Školní družina (ŠD) je otevřena od 6.00 do 16.00 hodin.

Při školní družině pracují 4 zájmové kroužky: aerobik, vaření, ruční práce a výroba keramiky.

• Předměty, které se vyučují v 1.-5. ročníku:

- Český jazyk

- Anglický jazyk

(- Německý jazyk - NP)

- Matematika

- Informatika

- Prvouka

- Přírodověda

- Vlastivěda

- Hudební výchova

- Výtvarná výchova

- Tělesná výchova

- Pracovní činnosti

• Předměty pro žáky 6.-9. ročníku:

- Český jazyk a literatura

- Anglický jazyk

- Německý jazyk

- Matematika

- Informatika

- Dějepis

- Občanská výchova

- Fyzika

- Chemie

- Přírodopis

- Zemepis

- Hudební výchova

- Výtvarná výchova

- Výchova ke zdraví

Ze zájmové činnosti mají žáci možnost navštěvovat sportovní hry, dramatický kroužek, florbal, sborový zpěv, výtvarný kroužek, hru na flétnu, německý jazyk, šikovné ručičky a nápravu kčičí.

ÚDAJE:

- počet žáků
- počet tříd

- vedení školy:
ředitel
zástupkyně

- zájmové kroužky

- povinné
předměty

Vě školním roce 2011/12 vyučovalo na škole celkem 34 učitelů a učitelek.

Vyučování začíná ráno v 7:45 hod., končí v 15:00 hod.

Při rozhodování o volbě povolání poskytuje žákům a rodičům informace kv. výchovný poradce.

Z HISTORIE MĚSTSKÉHO KINA:

Již v době před 1. světovou válkou se v Chrastavě uvažovalo o přizemní kina (něm. název Kinematographentheater, Lichtspieltheater nebo Filmtheater.

Začátkem 20. století stával občas na náměstí stan kočovních promítačů, kteří pro zábavu promítali (nepohyblivé) obrázky a komentovali je vlastními slovy.

Od roku 1913 se promítalo v sále hotelu „Kaiserskroně“ v Libeřecké ulici. Filmy byly němé, během produkce hrál někdo na piano nebo se pustil gramofon. Později zde byl umístěn hrací automat, vyrobený místní firmou „Gebüder Riemer“. Kv. nedosta-
tek uhlí bylo kino v roce 1917 uzavřeno.

Po vzniku ČSR v roce 1918 byla většina obyvatel německé národnosti, a proto byly uváděny filmy německé. Dovážely se ze sousedního Německa a jejich výběr byl poměrně velmi široký.

Vě 30. letech kromě promítání filmů v „Koruně“ existovala v Žitavské ulici v domě fotografa Klassena kv. PANORAMA.

V kruhové místnosti stála pohodlná křesla, ve výši očí byly otvory s dvojitými brýlemi. Diváci měli dojem plastičnosti obrazu. Promítaly se záběry z různých měst světa a přírodní ráz-
jímavosti.

Teprve v průběhu 30. let se objevily první zvukové filmy. Jako první zvukový film byl v našem městě promítán černobílý film „Die Nacht gehört uns“ (Noc patří nám). První barevný film byl uved-
en v roce 1941 a jmenoval se „Frauen sind die bessere Diplomaten“.

MĚSTSKÉ
KINO
(z historie)

- kočovní
promítači

- promítání
v hotelu KORUNA

- němé filmy

- filmy
z Německa

» PANORAMA «

- zvukové filmy

- 1. barevný film
(1941)

KINO » VLAST«

LACINÉ VSTUPENKY

REKONSTRUKCE KINA (70. LÉTA)

TELEVIZE X KINO

NÁVŠTĚVNOST KLESÁ ...

V roce 1945 - po příchodu českých osidlců z českého vnitrozemí bylo kino pojmenováno názvem VLAST. Stalo se důležitým kulturním zařízením pro občany města. Vstupenky byly cenově dostupné a kinosál býval většinou zcela zaplněn. V neděli bývala dokonce tři představení: od 15, 17.30 a 20 hodin.

Kino bylo využíváno také k různým veřejným oslavám a politickým akcím.

V průběhu 70. let 20. století došlo k mnoha úpravám (potrubná křesla, sklon řad sedadel, širokouhlé plátno, nová, moderní aparatura atd.) Rozměry plátna 750 x 330 cm.

Do roce 1953, kdy se začala šířit televize jako nový moderní způsob zábavy, význam filmových představení upadal.

V posledních letech se promítací zařízení modernizovalo, ale přesto návštěvnost klesá. Ceny vstupenek jsou velmi vysoké.

V době, kdy je možno sledovat filmy přímo doma v televizi, nebo si půjčovat filmy ve velkém výběru, význam kina jako městského kulturního zařízení poklesl. V některých obcích - např. v Blém Hostele - již po několik let kino vůbec není.

INTERVIEW č. 1

ROZHOVOR S KARLEM RIEDLEM - KOUZELNÍKEM MARCOLLIM

K: Jsi můj bývalý žák, ale příliš často se nepotkáváme... Tím, že působíš v Brně a že jsi dávno se nevěnuješ řemeslu, kterému ses vyučil.

KR: Ano, máte pravdu. Původně jsem se vyučil pámečníkem na NC-strojířích. Byl to tehdy nový obor, u kterého jsem však příliš dlouho nevydržel.

K: Tvou celoživotní zálibou jsou kouzla, v posledních letech je to dokonce tvé povolání. Kdo tě získal pro tuto činnost?

KR: Velký vliv měl na mne strýc Jiří, který se také magií zabýval. V 80. letech založil dokonce kouzelnický festival „Ještědský krystal“ ve Strážci pod Ralskem se každoroční přehlídkou „Magická hůlka“, ve které strýček zaujímal po léta 1.-3. místo.

K: Existují v naší republice také další kouzelnické akce?

KR: Samozřejmě, že ano... V Brně na Smíchově se koná tzv. „Stříbrný prsten“, je-

hož iniciátorem se stal před lety náš nejpulárnější kouzelník Pa-
vel Kožíšek. Je mu asi 45 let... Snad nejprestižnější kouzelnickou sou-
šerou u nás je „Jari-vari“ v Karlových Varech. Zúčastňujeme se ta-
ké tzv. „Magického festivalu“ v Bratislavě... Zajímavostí je tzv. Divadlo
kouzel v Libermici u Brna.

K: Napadá mě otázka: Kdo je řízovatelem kouzelnické činnosti?
Pod které ministerstvo patříte?

KR: Český magický svaz patří pod ministerstvo kultury...

K: Vystupoval jsi se svými kouzly také v zahraničí?

KR: Jistě. Máme velmi čilé styky s Rakouskem a Německem...

K: Kde v současné době působíš?

KR: V tzv. mobilním kasinu. Začal jsem vystupovat již jako žák 9. třídy,
posléze po několik let v libereckém „Babylónu“ spolu s letrou Černa-
kou. V Brně jsem ve styku se zpěvákem Jiřím Kárnem, který je vyni-
kajícím hráčem biliáru. Také fotbalista Antonín Panenka je mým
přítelem. Jsme zváni na různé firemní párty, kde se točí ruleta a
moje kouzelnická čísla jsou součástí programu pro uzavřenou spo-
lečnost. Jedním z našich častých také Martin Severa.

K: Magie je jistě dost různorodá činnost. Co k ní patří?

KR: Patří sem např. tzv. mikromagie, manipulace, iluzionistika,
oblíbené jsou stále triky s kartami... Nejcennější je, když si kouzel-
ník vymyslí své originální triky. Já sám jsem vymyslel „pmiseň“
kygna k klece (vážil téměř 300 kg) a vykouzlení auta. Mělo to velký
úspěch...

K: Zvolil sis v životě neobvyklé povolání, a jistě toho rozhodnutí ne-
lituješ. Přejí ti do budoucna mnoho úspěchů...

Zprávy z Lužice:

- V březnu se konala volba nového předsedy DOMOWINY. Ze své funkce odešel po
deseti letech Jan NUK (55 let), jako nový předseda byl zvolen DAWID STATNIK (29
let). Hlavním redaktorem SRBSKÝCH NOWIN se stal 28 letý JANEK WÓWČER. Volba
mladých lidí do vysokých funkcí je důkazem, že i mladá generace má rájem
o další vývoj svého malého národa.

CO NOVÉHO
V LUŽICI?

V říjnu roku 2012 se bude slavit 100. výročí založení DOMOVINY. (Lužičtí Srbové založili v 10. století naše město, proto s nimi udržujeme již mnoho let přátelské styky.)

FINANČNÍ DARY PRO CHRASTAVU

Také v průběhu roku 2011 přicházely na konto města Chrastavy od různých institucí i soukromých osob finanční dary. Celkem bylo přijato 13,623.675,- Kč. (Partnerské bavorské město EICHSTÄTT poslalo městu 1,119.160,- Kč. Byvalý žák O. Hlawatsch, který říje jako úspěšný podnikatel ve Švédsku, daroval našemu městu a rodné vesnici Bílý Kostel n. Nisou 1,000.000 Kč.

ZASLOUŽENÝ TITUL » OSOBNOST CHRASTAVY « PRO J. KUCERU

V říjnu se konala v sále městského kina každoroční akce „SPORTOVEC ROKU“ (vše kategorií) a „OSOBNOST CHRASTAVY.“ Tentokrát se stal osobností našeho města liberecký bagrista JOSEF KUČERA. Jeho úkolem bylo odstranit z ulic hromady naplavenin, ale on využil obrovské lžíce svého bagru ke záchraně několika set osob, které musely opustit své naplavené domy. Pomocí zvedací lžíce umožnil ohroženým obyvatelům, aby se dostali do bezpečí.

VÝSTAVBA TERMÁLNÍCH LÁZNÍ POKRAČUJE

V průběhu celého roku pokračovaly stavební práce při výstavbě termálního koupaliště pod „Zámečkem.“ Výstavba se poněkud zdržela (původně měl být provoz zahájen v červenci 2011), práce provádí firma IM-STAV (řídí Ing. J. Imlauf), kromě stavebních úprav je nutno realizovat hluboký vrt (cca 2 km), který by umožnil přívod teple spodní vody. Provoz by měl začít v letním období roku 2012.

ZÁNIK TEXTILNÍHO PRŮMYSLU

Z velkého počtu textilních továren (přádelny, tkalcovny, barvírny) nepracuje v současné době ani jediná. Textil nahradilo strojírenství. Byvalá přádelna Textilany II na Andělohorské ulici se před třemi lety změnila na francouzskou firmu BERTERO; v současné době se tam vyrábějí papírové obaly na různé druhy zboží.

ČESKO - POLSKÉ STYKY: LWÓWEK ŚLĄSKI - BOGATYNIA

V posledních letech byly navázány stykby občanů našeho města s Poláky. Město Chrastava má oficiální styky s polským městem LWÓWEK ŚLĄSKI. Během roku dochází ke výměně tříd základních škol, sportovců a návštěvám představitelů obou měst. Naši občané jezdí autobusem na akci zvanou LATO AGATOWE (Achatové léto) do Lwówku, skupiny polských hostů přijíždějí do Chrastavy v době » CHRASTAVSKÝCH SLAVNOSTÍ « začátkem června, několik školních tříd navštívilo chrastavské muzeum hasičské techniky atd.

Vedle těchto oficiálních kontaktů občanů obou měst se již 2 roky rozvíjejí přátelské

vztahy mezi členy historického spolku SPHMCH a polským spolkem podobného zaměření z polského města BOGATYNIA. Spolek má název BRACTWO ZIEMI BOGATYŃSKIEJ. Pořádají se společně akce u nás i v Polsku.

Velmi dobře slouží chrastavské veřejnosti nákupní středisko PENNY, vedle něhož byla postavena ještě druhá budova s názvem KIK. Je tu velké parkoviště pro auta. Lidé při nákupu širokého sortimentu zboží nerábí příliš dlouhý čas a tuto možnost si pochvalují. Otevřeno je samozřejmě i v neděli.

Kuželna v Nádražní ulici, která byla zničena a zaplavena námosy bahna v době povodní, byla postupně dána opět do provozu.

V 1. poschodí budovy kina, kde bývaly prostory pro jednotu bratrskou, je nyní kancelář CVA (Centra volnočasových aktivit). JB dostala pro svou činnost budovu bývalých městských jstů s velkou ráhodou, má nyní pro svou činnost lepší podmínky.

Velmi kladně je nutno hodnotit programy tzv. CHRASTAVSKÉ TELEVIZE, která umožňuje obyvatelům našeho města sledovat místní program. Ten zachycuje v průběhu roku sledovat doma Rázněmy z kulturních akcí, které se v Chrastavě konaly. Programy zachycuje kamerou p. Vladislav Loučka z vedení CVA. Postupně narůstá počet telezáznamů (jsou ozvučené a doplněné přírodním komentářem), které se stávají jakousi obrazovou kronikou dění v našem městě.

J když v našem městě žije několik set romských obyvatel, naštěstí nepřivítají problémy jako v jiných městech na severu Čech. Po celá desetiletí bylo soužití s nimi zcela klidné...

Rok od roku přibývá v naší republice Vietnamci, je jejich v současné době téměř 100.000. Je obdivuhodné, že se ti lidé v naší zemi tak úspěšně prosazují. Vynikají pilí a ochotou, jejich zboží se prodává za dostupné ceny a mají velký zájem, aby jejich děti, které navštěvují naše české školy, dosáhly v životě úspěchu. Hrává se, že tyto děti nejen bezvadně ovládají češtinu, ale vítězí na našich školách při olympiádách a jiných soutěžích. Naše město hostilo 140 vietnamských dětí v letech 1954-58. Tehdy je v budově VÚDM navštívil prezident VLR Ho Či Min. - Dnes jsou vietnamské rodiny majitelé mnoha domů a prosperujících obchodů v našem městě.

Práce s počítačem už dávno není pouhá kálibra ve volném čase. Na základních i středních školách je tzv. informatika povinným vyučovací předmětem. Počítač je možno koupit za dostupnou cenu, takže se nachází téměř v každé rodině. Vznikl velký rozdíl mezi mladší a starší generací. Zatímco

NÁKUPNÍ STŘEDISKO PENNY + KIK

OPRAVENÁ KUŽELNA

KANCELÁŘ CVA (V KINĚ)

CHRASTAVSKÁ TELEVIZE

SOUŽITÍ S ROMY

VIETNAMCI V NAŠEM MĚSTĚ

POČÍTAČE MĚNÍ ŽIVOTNÍ STYL

mladí lidé využívají možnosti moderní techniky, starší generace počítačům nedůvěřuje a není při manipulaci s nimi tak pohotová.
Tzv. počítačová gramotnost dělí dnešní společnost na dvě odlišné skupiny.

Naprostou samozřejmostí se stala používání mobilních telefonů, které kromě hovoru a posílání tzv. esemesek (SMS) mohou současně sloužit jako miniaturní fotoaparát či počítač.

Obávanou společenskou skupinou jsou tzv. hackeri [hekři], kteří svých znalostí práce s počítačem zneužívají např. k výběru peněz z účtů jiných osob a tím se sami obohacují.

Přes velké úsilí a obětavost mnoha občanů jsou v centru města do dnes patrné následky loňských povodní. Nadále funguje 40 metrů dlouhý železný most přes Jeřici, napůlžený armádou. Vědou se spory o to, zda má být v budoucnu postaven nový most, nebo zda má být použito také části původního kovového mostu v secesním stylu, i když se zachovaly pouze některé jeho části. Více hlasů se přiklání k této druhé verzi, aby byla zachována alespoň část původní stavby. Ukazuje se však, že při finančně náročném projektu se uplatňuje stranické stanovisko. Současný hejtmán Libereckého kraje p. Stanislav Eichler je členem ČSSD a nárovně ODS ne přeje.

Pokračuje nadále výstavba termálního koupaliště poblíž Žemčického provozu, má být zahájen v létě roku 2012.

Již od roku 1990 se vydává měsíčník BULLETIN, který zachycuje zajímavosti z minulosti Chrastavy, avšak zachycuje také současné dění ve městě. Do konce roku 2011 bylo vydáno 200 čísel (=800 stran). Vydavatelem je SPHMCH (= Společnost přátel historie města Chrastavy).

V nedalekém Hrádku nad Nisou byl v několika posledních letech prováděn archeologický výzkum (v centru města, poblíž náměstí). Největším objevem je tělo muže-upíra, který do tohoto kraje přišel odkudsi z Balkánů (z Albánie).

POČÍTAČOVÁ GRAMOTNOST -
DĚLÍTKO GENERACÍ

ČINNOST
TZV. HACKERŮ

NÁSLEDKY POVODNĚ
Z ROKU 2010 DOSUD
NEODSTRANĚNY

TERMÁLNÍ
KOUPALIŠTĚ

200 ČÍSEL
BULLETINU

ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM
V HRÁDKU N. NISOU

INTERVIEW Č. 2

ROZHOVOR S P. KATEŘINOU VÍTOVOU, MAJITELKOU MASÁŽNÍHO SALÓNU

K: Paní Vítová, masážní salóň v našem městě dříve nebyl. Je o tyto služby mezi veřejností vůbec zájem?

KV: Když jsem začínala, nebyla jsem si jista, zda se mi to vůbec vyplá-

K: Kdoň stojí pronájem prostoru, nemalo mě stálo i vnitřní zařízení... Li-
ší si si zvykli a klientů postupně přibývá.

K: Ze mezi vašimi klienty více mužů či žen?

KV: Snad vás příliš nepřekvapí, že více je žen. Ženy celkově dbají více na
svou postavu, více pečují o svůj vzhled...

K: Jakou kvalifikaci máte, abyste mohla tuto velmi užitečnou činnost
vykonávat? Předpokládám, že jste absolventkou střední zdravot-
nické školy?

KV: Je to tak. Mám střední školu všeobecného zaměření, ale absolvova-
la jsem tříměsíční kurz, který jsem si samozřejmě platila ze svých peněz.
Tyto masážní salóny proto nepatří pod ministerstvo zdravotnictví, ale
pod ministerstvo sportu a tělovýchovy, jsou to kurzy sportovní a rela-
xační masáže...

K: Ze každý může tuto činnost s úspěchem vykonávat. Je k tomu nutná
poměrně velká fyzická síla a také znalosti z anatomie...

KV: Máte pravdu, námaha je to opravdu značná. Vždyť taková ma-
sáž trvá celou hodinu...

K: Všiml jsem si, že pro veřejnost je určena pouze část vaší pracovní
doby. Kde kromě práce v salónu ještě působíte?

KV: Mám občas klienty také v libereckých hotelech. Neosvědčilo se pro-
vádět masáže přímo u pacientů doma v bytě...

K: Jak je to s cenami takové masáže?

KV: Jednorázová cena je 300,- Kč za hodinu. Pokud si však klient objed-
ná sérii pěti masáží, pak se cena snižuje na 250,- Kč.

K: Kdo potřebuje masáže víc: lidé pracující fyzicky nebo duševně?

KV: Myslím, že moje odpověď bude pro vás poněkud překvapující... Dlouhé vy-
sedávání u počítače není pro páteř a svalstvo dobré. Proto potřebují masáže
více lidé se sedavým zaměstnáním než ti, kteří mají dostatek pohybu a pra-
cují fyzicky...

K: Jistě mák kromě paměťnání také nějaké záliby... Které to jsou?

KV: Ráda čtu a se sportu mám ráda golf.

K: Pocházíte z Příbrami. Jak se vám líbí na Liberecku?

KV: Je tady pěkně, hezká příroda a také lidé jsou tu docela sr- lidní. Brzy jsem si tu zvykla a jsem tady spokojená.

OHLAS UDÁLOSTÍ V TISKU:

- Oprava městské kašny z roku 1707. I(1) III(4)
- Vydání kalendáře na rok 2011 s mnoha dětskými kresbami vykajícími se povodně v roce 2010. I(2)
- Pracovník Severočeského muzea v Liberci p. Ivan ROUS vydal publikaci o pracovních táborech na Liberecku za 2. světové války; část knihy je věnována také dvěma táborem v Chras- tavě a v Bílém Kostele, označeným jako KRATZAU I a KRATZAU II.
- V tisku se objevila zpráva, že bývalá MISS ČR Kateřina Peišová řídila v opilosti auto a vyhrožovala policistům, kteří ji zadr- želi, „že si je koupí“ (marážka na vyšší příjmy). Přesto jí byl řidičský průkaz odebrán. II(1) II(2)
- Velmi úspěšná byla výstava v městském muzeu o historii lyso- vání v Čechách. Exponáty zapůjčilo muzeum v Jilemnici. II(2)
- Několik osob bylo potrestáno za to, že předstírali pomoc posti- ženým rodinám při loňské povodni, ale okradli je o mnoho ti- sic korun. II(3)
- Liberecko navštívil prezident republiky Václav Klaus. Hovořil se starosty postižených obcí, ing. M. Canov jej při rozhovoru po- řádal o pomoc při rekonstrukci zničeného kovového mostu z let 1905-06 přes Jerici. III(1)
- U Hrádku nad Misou má v budoucnosti vyrůst „les“ větrných elektráren. III(1) III(2)
- Chrastavský hasič Zdeněk ČÁLEK, který je po mnoho let velmi aktivním členem místního hasičského sboru, byl za svou mnohale- tou činnost odměněn řádem sv. Floriána. III(3)

- Chrastavští pápasmučci přivezli z mistrovství v německém městě Fthalheim 4 medaile. III (4)
- Ing. Jindřich Fadrhona, který působil několik let v Českém Krumlově, se vrátil na Liberecko a zastává od ledna roku 2011 funkci tajemníka na liberecké radnici. IV (2)
- Často se psalo o prušení tzv. terminálů (herny) a o právu obcí zakázat jejich činnost. Chrastava se stala celostátním průkopníkem v omezení hazardu. Situace se však v poslední době mění a převládá nadzor, přičemž část pisku z heren by se měla ve městech a obcích využít k pozitivním účelům (sport, kultura). V (1) VI (3) VII (1)
- Také letos se ve Vitkově na tvrzi Wothanburg konalo pro veřejnost dobýrání tvrze. Akce byla navštívena velkým množstvím lidí. VI (1)
- Fotografka p. Jana Zahurancová připravila velmi poutavou výstavu na téma "ROK POTĚ..." Vystavené snímky se týkaly loňské povodně. Výstava měla u veřejnosti velmi kladný ohlas. VI (2)
- V červnu byly dány do provozu tři vedací lávky přes Jeřici. Pro veřejnost bylo v praxi předvedeno, jak se lávky vedají. VII (3) VII (2)
- Až do otevření opravené (prekonstruované) pobřežní ulice byl provoz kamionů veden přes obec Václavice. Teprve od začátku prázdnin jezdí desítky kamionů denně z továrny BENTELER pobřežní ulicí na Liberec. IX (2)
- V srpnu se konala na náměstí slavnost, při které litoměřický biskup Jan BAXANT vysvětil jedemáct požárních aut obcí, nejvíce postihovaných povodní. VIII (1) VIII (2)
- Bozornost chrastavské veřejnosti využila výstavu svatebních oznamení, konaná v galerii městského muzea. X (2)
- V sále CVA byl uspořádán ples pro seniory. Iniciátorem byla místní Jednota bratrská.
- Byřalá TEXTIANA 2 na Andělohorské ulici ukončila textilní výrobu. V jejích prostorách sídlí nyní podnik BRANALDI, který se zabývá obalovou technikou a poskytuje práci 170 zaměstnancům. XI (2)
- V průběhu roku došlo na několika místech v našem městě k obnově vodovodní sítě (po 100 letech). XI (2)

STATISTICKÉ ÚDAJE K 31.12.2011:

V průběhu roku 2011 bylo v našem městě uzavřeno
36 sňatků.

Zemřelo 30 obyvatel.

Narodilo se celkem 56 dětí.

V obřadní síni se symbolicky konaly

dvě platě svatby:

- manželé ŽÁKOVI

a manželé PERÍNOVI.

Stav obyvatel k 31.12.2011:

ve městě žilo 6.194 obyvatel.

Zápis provedl:

PhDr. František Vydra

městský kronikář

[Handwritten signature]

18. 6. 2012

2012

Mezinárodní události:

Ani v tomto roce nebyl v arabských zemích klid. Zatímco se postupně uklidnila situace v Egyptě a jiných zemích (Libye, Jemen), vzniklo nové ohnisko nepokojů v Sýrii. Premiér Bašár Asád vyhroutil svým postojem situaci v zemi. Proti němu se vytvořila opozice, která neustále sílí. Boje si za necelý rok vyžádaly desítky tisíc obětí.

Počet obyvatel Indické republiky přesáhl jednu miliardu lidí, čímž předstihl Čínu. V Asii dochází k velkým změnám, dříve hospodářsky rostoucí státy ekonomicky posilují (Indonésie).

Význam Čínské lidové republiky roste od roku stoupá, tempo vývoje je pro evropské státy nepředstavitelné.

V USA se konaly prezidentské volby a Barak Obama se ve své vrcholné funkci udržel.

V Německu byl zvolen nový prezident (evangelický pastor Jochim Gauck), ve Francii se stal prezidentem François Hollande. Trv. Evropská unie se vyznačuje vysokým stupněm byrokratismu a formalismu. V naší zemi roste nespokojenost s mnoha opatřeními, které vedoucí EU zavádí a jinně se naše republika musí podrobit. V rámci Evropské unie se ukazují jako ekonomicky nejslabší dva státy: Řecko a Španělsko. Velká Británie má v úmyslu s EU vystoupit.

Velké změny probíhají také na americkém kontinentu. Skutečnou velmocí se postupně stává Brazílie a Mexiko.

Významná je role Ruska (dříve Sovětského svazu).

NEPOKOJE
V SYRII

INDIE PŘEDSTIHLA
ČÍNU V POČTU
OBYVATEL

PREZIDENTSKÉ
VOLBY V USA

NOVÝ PREZIDENT
V SRNA VE FRANCII

FORMALISMUS
V ČINNOSTI EU

ZMĚNY
V JIŽNÍ AMERICE

RUSKO

Vnitrostátní události:

Důležitou událostí byly podzimní volby do krajských zastupitelských orgánů. Poprvé se do vedení kraje dostali zastupci KSČM. V Ústeckém kraji je dokonce hejtmánem člen KSČM, také v Karlovarském kraji získali komunisté významné posty. Naopak, své pozice si oslabil ODS. Nejasnou roli hraje v současné politice strana VĚCI VEŘEJNÉ (VV), později přejmenovaná na LIDEM. Je málo početná, přesto obsadila několik významných ministerstev. V jejím čele stál Vít Bárta, po něm převzala vedení Kateřina Leake [pi:k]. Na Liberecku se dostala do čela nově založená strana STAROSTOVÉ - PRO LIBERECKÝ KRAJ. Tato strana je velmi blízko běžným občanům, zná a řeší jejich každodenní problémy. Velké sympatie si získala svou obětavostí v době ničivých povodní v srpnu 2010. Také ČSSD získala mnoho hlasů voličů, takže převahu získaly levicové strany.

Snad největším problémem naší současné politiky je korupce, při níž se podvodně strácí miliardy korun. Téměř denně nacházíme v tisku i v televizním zpravodajství burcovací zprávy o „tunelování“, při němž dochází k obrovským zpronevěrám. Jde často o velmi rafinované zpusoby okrádání státu.

Bohužel stoupá nezaměstnanost, která již přesáhla půl milionu lidí bez práce. Naše ekonomika se již několik let nachází v recesi, což se projevuje ve zhoršujících se životních podmínkách. Velkým břemenem pro státní pokladnu jsou výdaje pro nezaměstnané. Mění se poměr důchodců a aktivně pracujících v produktivním věku. Stále přibývá těch, o něž se stát musí postarat.

Liberecký kraj má nového hejtmána, dřívějšího starostu Brádku nad Nisou Martina Půtu, jehož manželka je Polka. M. Půta všemožně podporuje spolupráci v rámci Trojzemí.

Velký pozruch způsobila brv. metanolová aféra, kdy bylo zjištěno, že do tisíců lahvů alkoholu byl přimíchán zdraví škodlivý metanol. V páru až listopadu si tato aféra vyžádala více než třicet lidských životů. Největší po-

VOLBY DO KRAJSKÝCH ZASTUPITELSKÝCH ORGÁNŮ

STRANA
VĚCI VEŘEJNÉ (LIDEM)

ÚSPĚCH STRANY
STAROSTOVÉ PRO LIBERECKÝ KRAJ

PROBLÉM Č. 1:
BOJ PROTI KORUPCI

NEZAMĚŠTNANOST
STOUPÁ (PŘES 9%)

NOVÝ HEJTMAN
LIBERECKÉHO KRAJE
(M. PŮTA)

METANOLOVÁ
AFÉRA

Čet obrávených pocházel ze Severomoravského kraje.

Po celý rok docházelo k personálním změnám ve vládě České republiky. Bylo odvoláno deset ministrů.

V Kanadě zemřel oblíbený český spisovatel Josef Škvorecký

Byl zabíjen a uvězněn ministr MUDr. David Rath na braní úplatků.

Trest si odpykává ve věznici v Litoměřicích (úplátky).

Byl jmenován nový ministr školství dr. Petr Fiala.

V českých školách je od r. 2012 zaveden pro žáky nový systém psaní.

Číslena abecedy se podobají tiskacím. (Tento systém byl již dávno zaveden v některých západoevropských státech.)

V obchodní síti došlo od ledna ke zdražení mnoha výrobků.

Čeští fotbalisté se zúčastnili mistrovství světa v kopané. Pořadatelem bylo Polsko a Ukrajina.

Novinkou v našem politickém životě budou přímé volby prezidenta v lednu 2013. Voliči budou vybírat z 9 kandidátů. Tyto volby se budou konat v příštím roce poprvé.

Naši sportovci zaznamenali úspěch na 30. letních olympijských hrách v Londýně v srpnu 2012 (10 medailí: 4 zl., 3 stříbrné, 3 bronzové).

V posledních letech přibývá firem, které se nacházejí na území České republiky, zaměstnávají české zaměstnance, ale jejich majiteli jsou cizinci, např. ŠKODA v Ml. Boleslavi, prosperující pivovary a mnoho jiných.

UDÁLOSTI V CHRÁSTAVĚ

Po celý rok pokračovaly práce na odstranění závod po povodni z roku 2010. Došlo k celkové úpravě obězřimé ulice, k vybudování nových lávek a mostů přes Jeřici.

Když byl v pátek 28. září dán slavnostně do provozu most v centru města, zničený při povodni 9. srpna 2010, přijel do Chrastavy jako host prezident republiky Václav Klaus. Shromáždilo se velké množství lidí a prezident měl na improvizované tribuně krátký projev. Po přestřížení pásky přešel most tam i zpět. Přivítání hosta bylo důstojné, nálada mezi přítomnými byla opravdu sváteční. Prezident si s občany podával ruky, podepisoval

ZMĚNY VE VLÁDĚ

ZATČEN MINISTR D. RATH

NOVÝ MINISTR ŠKOLSTVÍ

NOVÁ ABECEDA

ZDRAŽENÍ ZBOŽÍ

MISTROVSTVÍ SVĚTA

V KOPANÉ

NOVINKA:

PŘÍMA VOLBA

PREZIDENTA

30. LETNÍ OH

CIZINCI - MAJITELI

NAŠICH FIREM

OPRAVY

PO POVODNI Z R. 2010

OTEVŘENÍ

NOVÉHO MOSTU

UVÍTÁNÍ

PREZIDENTA

V. KLAUSE

POKUS
O ATENTÁT
NA V. KLAUSE

KDO JE PACHATEL?

NOVINÁŘSKÁ
SENZACE

P. VONDROUŠ
VE VÍDNI. PROČ?

10. VÝROČÍ
PARTNERSKÝCH
VZTAHŮ
MEZI CHRASTAVOU
A EICHSTÄTTEM

ZASAZENÍ
DUBU
U FÜHRICHOVA
DOMU

fotografie a ptal se místních obyvatel, jak se jim daří. Poblíž tribuny postával mladík v „maskáčích“, zatímco většina přítomných přišla na oslavu ve svátečních šatech. Tím byl nápadný... Když se prezident dostal do jeho blízkosti, mladík blízka sedmkrát na hlavu stáhu vystřelil z air-softové pistole... Ušlo se to uprostřed davu a výstřely nebyly hluché, takže mnoho lidí rány vůbec neslyšelo.

Mladík se jmenuje Pavel Vondrouš a je mu 26 let. Prezident nechtěl, aby vznikla panika, a proto pokračoval v návštěvě, jako by se vůbec nic nestalo... Ušlo prezidentova ochranka, která vůbec nezasáhla. Mladíka nechala odejít a na rohu náměstí jej obklopili všeteční novináři, kteří v této události viděli senzaci a v příštích dnech se na stránkách novin objevovaly články a fotografie. Zprávy o „atentátu“ přerzaly také zahraniční noviny, a tak se tato událost stala známou po celém světě. To, že byl vybudován a slavnostně otevřen nový most, téměř zamíchlo. Klavní byl pokus o atentát...

(Pachatel se stal slavnou osobností. Když v listopadu téhož roku odjel prezident na státní návštěvu do Vídně, objevil se v rakouské metropoli také P. Vondrouš. Tam se sice žádného přestupku nedopustil, ale můžeme se domnívat, že jeho cesta nebyla náhodná. Protože je nezaměstnaný a má nouzi o peníze, můžeme se ptát, za čí peníze do Vídně jel a co mělo být jeho cílem? Není vyloučeno, že jeho cestu financoval někdo, kdo měl v úmyslu našeho prezidenta z politických či jiných důvodů znemožnit...)

V léze době přijela do Chrastavy delegace z partnerského města EICHSTÄTT u příležitosti 10. výročí spolupráce mezi oběma městy. Proč právě EICHSTÄTT? Po odsunu německých obyvatel z Chrastavy v letech 1945-46 se většina z nich usadila na území tohoto bavorského města. Vystěhovalci z našeho města založili sdružení KRATZAUER GILDE (p. Arno Mießler, R. Schwertner, A. Prade, E. Jämischová aj) a navázali přátelské styky mezi Chrastavou a Eichstättem.

Dne 29. října 2002 došlo k oficiálnímu navázání partnerských vztahů mezi oběma městy. Setkávají se řáci, sportovci, učitelé atd. Letos primátor Eichstättu zasadil osobně poblíž Führichova domu malý dub. Proč? Název bavorského města je odvozen od slova EICHE = dub. Dubová ratolest se nachází na městském znaku Eichstättu.

16. června se v Bílém Kostele konaly velké oslavy 660. výročí založení obce (1352). Program byl pestrý, u příležitosti této události byla vydána knižní publikace, jejímž autorem je PhDr. František Vydra. Mezi hosty byl také p. Manfred Graup, který je již po mnoho let důvěrníkem (Ortssteuener) vystěhovaných německých obyvatel. Jindil, že datum slavnosti (16.6.) nebylo vybráno náhodně. Tento den byl prvním dnem, kdy začal odsun německých obyvatel z Bílého Kostela (a několika dalších obcí na Liberecku).

Je to náhodná shoda, organizátoři toho datumu stanovili, aniž by někdo z nich znal předem toto datum. Vzniklo tak nedorozumění, které se jen těžko podařilo vyvrátit.

Koncem března navštívila naše město delegace učitelů z Eichstättu. Vzáru odjela do brněnského partnerského města asi třicetčlenná skupina rástuců chrastavských spolků a společenských organizací, mezi nimi také členové Společnosti přátel historie.

Letošní »CHRASTAVSKÉ SLAVNOSTI« se vydály, ačkoliv předpověď počasí na tento termín byla nepřítomná. Kromě náměstí 1. máje se pořádaly různé akce také v sále místního kina a na hřišti.

Novým ministrem školství a vědy byl jmenován dr. Petr Fiala, který působil na Masarykově univerzitě v Brně.

Odborové svazy organizovaly v polovině dubna protestní stávkou, do níž se zapojili také občané Chrastavy.

Velkou sportovní událostí bylo Mistrovství světa v hokeji, které se konalo ve Skandinávii, a to ve Stockholmu a v Helsinkách. Naše reprezentativní mužstvo obsadilo celkové 3. místo.

Chrastavu navštívil v červnu manželský pár z USA, který pátrá po místech, kde bydleli jejich předkové předci. Pan W. Daniel a paní M. Danielová pátrali po osudech své babičky, která byla za 2. světové války vězněna v několika táborech, v táboře firmy Spreewerke se dočkala konce války.

Kvířili válečným událostem navštívil naše město také „zahradlog“ Stanislav Motl, který se své návštěvy výtěžil razímaný program pro Českou televizi.

Ve výstavní síni v budově městského muzea byly v průběhu roku uspořádány zajímavé výstavy, např. „Kouzelný svět pohádek“, ukázky sklářské výroby v Železném Brodě, lidové betlémy atd.

Farm. „Koňská farma“ v osadě Vysoká patří k největším ubytovacím podnikům na celém libereckém okrese. Návštěvnost rok od roku stoupá.

V prosinci náhle zemřela mnohaletá přededkyně SPHMCH Mgr. Jaroslava Špačková. Byla také aktivní členkou kněžského oddělení.

OSLAVY 660. VÝROČÍ
ZALOŽENÍ B. KOSTELA

SPOLUPRÁCE
S PARTNERSKÝM MĚSTEM
EICHSTÄTT

CHRASTAVSKÉ
SLAVNOSTI 2012

NOVÝ MINISTR ŠKOLSTVÍ

STÁVKY ODBORÁŘŮ

MISTROVSTVÍ SVĚTA
V HOKEJI

NAVŠTĚVA Z USA

STANISLAV MOTL -
PORAD. O SPREWERKE
PRO ČES. TELEVIZI

VÝSTAVY V MĚST. MUZEU

„KOŇSKÁ FARMA“
NA VYSOKÉ

ZEMŘELA
Mgr. JAR. ŠPAKOVÁ

» VIDEOGLÓBUS «
POKRAČUJE

VÝSTAVA E. POHLA
(podmalba)

LITOMĚŘICKÝ BISKUP
V CHRATAVĚ

CHRATAVSKÁ
TELEVIZE
DO KAŽDÉ DOMÁCNOSTI

OPRAVA
HISTORICKÝCH
PAMÁTEK
(morový sloup)

SOUBOR »ŘETÍZEK«
V KOSTELE

HOUSLISTA F. LAMAČ
+ ZPĚVAČKA
J. HERYÁNOVÁ

OPRAVA BŘEHŮ
JEŘICE + VÍTK. POTOKA

OPRAVA
MOSTŮ + LÁVEK
SKONČENA

Také letos probíhal cyklus zeměpisných besed s názvem VIDEOGLÓBUS, který se stal v zimním období pravidelnou součástí kulturního života v našem městě.

V prostorách městského muzea byla od května do července uspořádána výstava Ervina Pohla (93 let), která vzbudila zájem veřejnosti. Bylo to moderní abstraktní malby tuší a tzv. podmalby na skle. Při slavnostním zahájení výstavy nebyl autor osobně přítomen (ze zdravotních důvodů).

V neděli 29. dubna se konala na náměstí církevní slavnost, které se zúčastnilo velké množství lidí. Litoměřický biskup J. Basant pokřtil deset nových moderních požárních vozidel z obcí, které byly postiženy předloňskou povodní.

Zajímavou novinkou, která obohacuje kulturní život v Chrástavě, je CHRATAVSKÁ TELEVIZE. Pan Václav Loučka, pracovník CVA (= centrum volnočasových aktivit), zachycuje videokamerou důležité události v našem městě v průběhu celého roku. Zájemci mohou tento televizní pásmo sledovat doma na obrazovkách svých televizorů. Jsou to desítky tematických pořadů, které si získaly mezi chrástavskými obyvateli značnou oblibu.

V dubnu začala oprava morového sloupu, která se periodicky opakuje. Loučoš patří ke nejcenějším památkám našeho města. Také kašna z roku 1707 byla letos opravena.

V prostorách CVA byla umístěna výstava fotografií, které se zabývaly opravou a údržbou historických památek.

Zajímavým zážitkem bylo vystoupení Keleznobrodského dětského pěveckého sboru »Řetízek« v místním kostele sv. Vavřínce.

Dvakrát navštívil naše město vynikající houslista František Lamač, který dokázal hrout na nástroj a poutavým slovním doprovodem vytvořit vhodně prostředí, takže všechny přítomně zaujal. Při svém druhém koncertu pozval vynikající zpěvačku Janu Heryánovou, která publikum svým pěveckým výkonem nadchla.

V průběhu celého roku pokračovaly práce na zpevnění břehů Jeřice a Vátkovského potoka. Tyto stavební práce provádí firma EUROVIA.

Kromě vybudování zničeného secesního mostu byly ukončeny opravy sedmi kerových lávek (tři z nich zvedací). Byl přestavěn rovněž most u autobusového nádraží a most v Dolní Chrástavě.

Opravy mostů a lávek, které byly zničeny povodní v srpnu 2010, jsou prakticky ukončeny. Nejdříve souvislou opravou komunikací v centru je Roběžní ulice. U každého domu je postavena protihluková stěna.

Trv. hovory se starostou se staly dobrou tradicí. Na podzim se konal v pořadí již stý večer, na kterém starosta Ing. Michael CANOV odpovídal na dotazy přítomných občanů.
V roce 2012 jsme vzpomínali 100. výročí dvou důležitých událostí:

1) V roce 1912 byl ve městě zřízen vodovod. Obyvatelům již nestačila voda z městské kašny na náměstí (a několika studen), na svahu Brvů hory byl vystavěn rezervoár pitné vody, která se tam vedla poměrně daleko. Z této velké nádrže se pitná voda rozváděla do ulic a jednotlivých domů.

2) Téhož roku byla do našeho města zavedena elektrina, a to ze sousedního Saska, z města Hirschfelde. O několik let později byla v Andělské Hoře postavena tepelná elektrárna, která fungovala až do 70. let 20. století.

V průběhu roku došlo na mnoha místech v našem městě ke zlepšení vzhledu mnoha domů (nové omítky, úprava okolí domů).

Ačkoli se mnohé zlepšilo a následky povodní jsou minimalizovány, spojení s Novou Vší je dodnes omezeno (úsek Račínalou STS není dosud v plném provozu)

Silnice, které spravuje krajská správa silnic, jsou dodnes v horším stavu než silnice státní. Na tyto úseky byly rozmístěny tabule s nápisem "Tento úsek spravuje krajská správa" v naději, že dojde k urychlení oprav a k brzkému zlepšení provozu na nich. Do konce roku 2012 se tak nestalo...

PŘEHLED POČASÍ V ROCE 2012:

LEDEN: Začátek roku byl bez sněhu, od 21.1. se silně ochladilo a začal padat sníh. (Na Bradětic vrstva sněhu až 260 cm, silné mrazy až -25°C.) Od poloviny měsíce další pokles teplot až na -38°C (teplotní rekord). Nejchladnější místa: Jizerka, Kvilda. Velké množství sněhu.

ÚNOR: Mrazivé počasí trvalo až do poloviny měsíce. Na mnoha místech popraskaly kolejničky a vodovodní potrubí. Druhá polovina měsíce byla teplejší, sníh postupně roztál. Na mnoha tocích došlo ke zvýšení hladiny řek. Konec měsíce teplý.

BŘEZEN: Začátkem měsíce +12 až +16°C. Na horách až dva metry sněhu, od 10. března oteplení. Teploty dosahovaly až +21°C. Nastalo jaro...

DUBEN: Trvalé oteplování, až do 20.4. vysoké teploty. Na konci měsíce znamenáno až +30°C. Příroda má jarní ráz, všechno je zelené...

HOVORY SE STAROSTOU

100. VÝROČÍ:

- vodovodu
- zavedení elektriny

VĚTŠINA ŠKOD

PO POVODNÍ Z ROKU 2010 ODSTRANĚNA

NEVYHOVUJÍCÍ ÚSEKŮ SILNIC

PŘEHLED POČASÍ

V ROCE 2012

KVĚTEN: Tento měsíc byl velku velmi teplý, příjemný, ale množství srážek bylo však pod normálem. Příroda pocítovala nedostatek vláhy.

ČERVEN: Převažovalo teplé počasí, od druhé poloviny měsíce občas až tropická vedra. Málo deště, občasné bouřky.

ČERVENEC: Tropická vedra pokračovala, občasné výkyvy v teplotách, nedostatek vláhy.

SRPEN: Občasné deště, bouřky, stále vysoké denní teploty.

ZÁŘÍ: Slunné, teplé počasí, občasné deště

ŘÍJEN: Stále ještě poměrně teplo, přibývá deště (přehánky). Mezi 19. a 21. říjnem častá inverze (v údolích mlha a nízké teploty, na horách slunce a vyšší teploty).

LISTOPAD: Začaly mrazy, napadlo mnoho sněhu, který opět postupně roztál. Ve druhé polovině měsíce ochlazení.

PROSINEC: Měsíc začal mrázivým počasím, beze sněhu.

Od 15.12. oteplení, 2. polovina opět teplejší, zbytky sněhu postupně mizí, závěr roku beze sněhu.

Aktuální problémy:

- Dlouhodobě se romská populace stává vážným problémem. Tito lidé se nemohou včlenit do jiných vrstev obyvatelstva, protože většina z nich má velmi nízkou kvalifikaci (počet středoškolačů a vysokoškolačů mezi nimi je velmi nízký). Jakýmsi protikladem je vietnamská menšina, která se snaží, aby jejich děti byly co nejvzdělanější. Romové pobírají sociální dávky, jsou vnímáni jako neprizpůsobiví členové společnosti, nesnaží se dosáhnout vlastním úsilím vyššího vzdělání. Před několika lety se stovky Romů vystěhovaly do ciziny (Švédsko, Anglie, Kanada), po několika měsících se vrátili zpět. Přidělené byty postupně degradují, takže jsou brzy vybydleni. Často žijí v nevyhovujících hygienických podmínkách, často se stěhují, aniž by byli v novém bydlišti řádně přihlášení. V Čechách takto žije značný počet Romů ve Slovensku. Mnoho jich je na mostecku a na Gluknovsku. Jejich děti často neviděly své rodiče pracovat, takže samy necítí nutnost vzdělávat se a něčeho kladného v životě dosáhnout. Stali se příživníky a většina normálních občanů jejich mentalitu nechápe a ne schvaluje. Mnozí Romové plní věznice a nejsou schopni přizpůsobit se životnímu stylu většinové české populace.

PROBLÉMY S ROMSKÝMI SPOLUOBCANY:

- nízká kvalifikace
- špatné hygienické podmínky
- degradace bytů
- vysoká kriminalita
- neprizpůsobivost běžnému životnímu stylu

- Odborové organizace, které by chránily práva pracujících, nejsou zdaleka ve všech podnicích. Leckde dochází k asociálnímu vztahu majitelů obchodů a průmyslových podniků k zaměstnancům, které nikdo nechrání.

SLABÁ ROLE ODBORŮ

- Sport se zaměřuje hlavně na nejnadanější jedince, hlavním cílem je vydělat co nejvíce peněz. Nejúspěšnějším českým sportovcem současné doby je hokejista Jaromír Jágr, který pochází z Jablonec. Špičkový sport se stal zdrojem vysokých příjmů. Nemá již tak širokou základnu jako dříve.

SPORT DNESKA (JAROMÍR JÁGR)

- Stále více našich občanů vlastní osobní automobil. Je to důkaz vysoké životní úrovně, ale má to také svou stinnou stránku. Klesá tím potřeba husté sítě veřejné dopravy. Autobusy jezdí často téměř prázdně, proto se mnohé dopravní spoje ruší.

PROBLEMY V DOPRAVĚ

- V roce 2012 došlo k nezdařenému pokusu o tzv. státní maturitu. Organizace CER-MAT, která v celé republice maturitní zkoušky organizovala, naprosto zklamala. Rodiče studentů podali tisíce odvolání. To vedlo k odvolání ministra školství Jos. Dobeše, který byl ve své funkci nahrazen dr. Petrem Fialou.

NEZDAŘENÉ STÁTNÍ MATURITY

- Dlouhodobě se zdá, že Češi podceňují sousední stát - Polsko, které má čtyři-krát více obyvatel než Česká republika. Naše město má již deset let partnerské vztahy s polským okresním městem Lwówek Śląski a členové Společnosti přátel historie města Chrastavy udržují již několik let přátelské kontakty s historickým spolkem v nedalekém městě Bogatynia.

NAŠE VZTAHY K POLSKU: LWÓWEK ŚLĄSKI - BOGATYNIA

- Již dlouhou dobu se vedou jednání na nejvyšších místech o tzv. církevních restitucích. Jde o to, že má stát "vyplatit" katolické církvi desítky miliard korun na budovy (kostely) a pozemky, které po staletí byly majetkem církve. Žiádá část obyvatel s restitucemi nesouhlasí a poukazuje na to, že církev v naší republice již dávno nemá na myšlenku (ateistické) obyvatele zdaleka tak silný vliv jako v dávné minulosti.

CÍRKEVNÍ RESTITUCE

- Hlavním současným problémem v naší zemi je korupce. Denně čteme v novinách o zpronevěře stamilionových hodnot. Jde o obrovské finanční podvody, které nejsou potrestány. Uráží to běžné řadové občany, kteří pracují poctivě a nechtějí mešinně přihlížet, jak se nepoctivci obohacují.

VELKÝ PROBLÉM: KORUPCE

» VIDEOGLÓBUS «
POKRAČUJE

HLEDÁNÍ NOVÝCH
ODBYTIŠŤ (export)

MÉNĚ
PRACOVNÍCH
PŘÍLEŽITOSTÍ
V CHRASTAVĚ

POROVNÁNÍ POČTU
VÝROBNÍCH ZÁVODŮ
DRÍVE A DNES

* BERTERO
(BRANALDI)

ČASTÁ ZMĚNA
POVOLANÍ

Úspěšný byl letošní ročník cyklu zeměpisných besed VIDEOGLÓBUS. Zájemci měli možnost zhlédnout tato témata: Madagaskar, Mexiko, Venezuela, Afrika, Indonésie (Borneo).

— Protože naše průmyslové výrobky na export směřovaly většinou do členských států Evropské unie, kde je velká konkurence, nebyl odbyt vždy plně úspěšný, vláda rozhodla, že bude vhodně hledat odbyt i v jiných částech světa, např. v jižní Americe, v některých částech Afriky a Asie. Bývalý chrastavský strojírenský závod Elitex vyvážel kdysi své výrobky do Mexika, Iránu a bývalého SSSR.

— Překvapující je porovnání množství pracovních příležitostí v našem městě dříve a dnes. Možností získat pracovní místo přímo v Chrastavě výrazně ubylo. Stále více lidí za práci dojíždí.

Porovnejme dnešní stav se stavem v roce 1990 (před „sametovou revolucí“)

1990: Elitex, Bytex, Textilana I, Textilana II, záclonárna, Prepa (panelárna), STS, dřevokombinát.

Z těchto závodů dnes pracuje pouze STS, nyní má tento strojírenský závod název BENTELER a vlastní ho německá firma.

Dále dobře prosperuje závod VZDUCHOTECHNIK, v jehož čele stojí p. Milan Groboda.

2012: Z Chrastavy do Řiberce přesídlil závod IRAUSA BOHEMIA (neboli GRUPO ANTOLÍN), který zaměstnával stovky místních občanů. V prostoru této bývalé firmy jsou dnes sklady a několik drobných provozů.

Jaký je dnešní stav průmyslových závodů v Chrastavě?

Nepracuje již ani jediný textilní závod!

Nadále pracuje závod VZDUCHOTECHNIK, nově vznikl po „sametové revoluci“ v And. Hoře závod ROTEC (majitel p. Stanislav Wolf), z bývalého objektu

TEXTILANA II. (Andělohorská ul.) vznikl závod na obalovou techniku*,

dobře prosperuje závod BENTELER, lahůdkárna NIKA v Nádražní ulici.

(Také v prostoru původní STS na konci Novoveské ulice a TEXTILANA I (Horní Chrastava) jsou opuštěné prostory využívány jako sklady a dílny různých malých podnikatelů.)

Byl rozšířen také závod SBĚRNÉ SUROVINY (u nádraží).

Úvaha: Bývaly doby, kdy se přemělo v mnoha rodinách dědilo po několika generacích (režijní dělník, kovář, učitel, křižák atd.). Dnes je situace taková,

Je mnozí lidé během svého aktivního věku vysílají mnoho povolaní. Je zcela běžné, že procházejí různými rekvalifikačními kurzy.

Ve společnosti dochází k negativnímu jevu. Příkladem mladých lidí s maturitou, což samo o sobě je možno považovat jako klad. Existuje (a přibývá) soukromých středních škol, většinou netechnického zaměření. Studium je po obsahové stránce zajímavé, ale problémy nastávají tehdy, když si absolventi těchto škol hledají místo. Ukazuje se, že v praxi není možno všechny absolventy zaměstnat, naopak nedostává se maturantů z oborů strojírenství, stavebnictví či chemie?

Roste počet soukromých středních a vysokých škol. Školné je vysoké a není združka, že absolventi po ukončení studia najdou přiměřené uplatnění v praxi.

Také v roce 2012 se koncem července konala oblíbená anenská pouť v Kryštofově údolí.

Na konci roku 2012 si tzv. metylalkoholová aféra vyřadala 31 obětí.

26. listopadu se po celé zemi konaly volby do zastupitelských orgánů. Výsledky ukázaly, že postlily levicové strany a že naopak ztratila na svém vlivu ODS (občanská demokratická strana).

V lednu příštího roku se bude - poprvé v historii našeho státu - konat volba nového prezidenta. Nový nejvyšší představitel státu nebude senátorem volen ani poslanci, ani senátory, ale přímo občany. S tímto způsobem volby prezidenta nemáme dosud zkušenosti. Dá se očekávat, že procento účasti občanů při těchto volbách bude dost vysoké. V závěru roku 2012 již bylo známa jména kandidátů na funkci českého prezidenta. Je mezi nimi Miloš Zeman, Jan Fischer, Karel Schwarzenberg, Přemysl Šobotka zdi berce, Jiří Dienstbier ml., Jana Bobošíková, MUDr. Zuzana Roithová aj. První kolo přímé volby nového prezidenta se bude konat 11. ledna.

V předvánoční době byla uspořádána finanční sbírka, jejíž výtěžek bude použit na nákup dárků pro děti z dětského domova v Trompachu v Lužických horách. Akce má název "Vánoční strom splněných přání".

V listopadu došlo k radostné události: Pro širokou veřejnost byly konečně zpřístupněny termální lázně v Chrastavě. Zařízení lázní je skutečně prvotřídní. Jde zatím pouze o první etapu, v příštím roce bude výstavba dále pokračovat.

NUTNOST REKVALIFIKACE

STŘEDNÍ A VYSOKÉ SOUKROMÉ ŠKOLY

POUŤ V KRYŠTOFOVĚ ÚDOLÍ METYLALKOHOL: 31 OBĚTÍ!!!

PODZIMNÍ VOLBY - ÚSPĚCH LEVICE

PŘÍMÁ VOLBA PREZIDENTA (11. LEDNA)

VÁNOČNÍ STROM SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ

ÚPRAVY NA ČESKO-
POLSKÉ HRANICI

Na nicholu kopce VÝHLEDY/GICKELSBURG/GUSLARZ (KOHOUTŮV VRCH) nad Vítkovem na česko-polské státní hranici pokračují úpravy terénu. V budoucnu tu má být upravený terén pro různá mezinárodní setkávání se stoly a lavičkami a informačními tabulemi. Značnou iniciativu předkral Ing. Mil. Balcar, předseda osadního výboru ve Vítkově.

ÚČAST NA TRV. VIGÍ-
LIÍCH V POLSKU

Také letos v prosinci se vypravilo do Markočic několik aut na tzv. vigilie (= předvánoční setkání) na pozvání polského spolku BROTWO ZIEMI BOGATUNSKIEJ. Delegaci vedla p. Zita Václavíková (místostarostka), setkání se zúčastnilo také několik členů SPHMCH. Novým předsedou Společnosti se po smrti p. Jaroslavy Špakové Ing. Lambert Medřický. Dalším nově zvoleným členem vedení tohoto historického spolku se stal RNDr. Petr Kláma, který vyučuje na Technické univerzitě v Liberci.

ZMĚNY VE VEDENÍ
SPOLEČNOSTI PŘÁTEL
HISTORIE MĚSTA
CHRASTAVY

Novým předsedou Společnosti se po smrti p. Jaroslavy Špakové Ing. Lambert Medřický. Dalším nově zvoleným členem vedení tohoto historického spolku se stal RNDr. Petr Kláma, který vyučuje na Technické univerzitě v Liberci.

INTERVIEW Č.1

ROZHOVOR S P. MIROSLAVEM HRDLÍČKOU, TURISTOU A CESTOVATELEM

K: Všichni v Chrastavě Vás znají jako nadšeného turistu. Je to Vaše jediná záliba? Čím se ještě rád zabýváte ve volném čase?

MH: Turistika je krásná záliba. Proč? Jdete krajinou a vidíte cestou kostely a hrady. A máte hned další zálibu: fotografování! Chcete si prohlédnout hrad či kostel, ale narazíte na další problém. Vítá Vás hlava, v jakém starobním slohu je ta historická památka postavena. Je to gotika či baroko? A to Vás vede k tomu, že si v knihách pjišťujete, jaké typické znaky má ten či onen stavební sloh...

Průvodce na rámečku hovoří o kráľích a šlechticích, kteří dali historickou stavbu vybudovat, a vyjste kvědarů, v které době žil, jaký erb měl jeho rod atd.

K: Máte pravdu, že kromě toho, že je turistika zdraví prospěšná jako pohyb na zdravém vzduchu, umožňuje nám rozšiřovat naše znalosti z historie, zeměpisu, ale také z dalších oborů. Kde vidíte začátek tohoto „koníčka“? Je o vás známo, že máte velmi dobré znalosti z mnoha oborů...

MH: Měl jsem před mnoha lety vážný úraz a byl jsem donucen několik měsíců být sám a nechodit mezi lidi. Já jsem se však tehdy nijak nemudil a cílevědomě jsem si pořizoval výpisky: z literatury, z historie, zajímavosti o velkých evropských městech, o významných umělcích atd. Takle práce vyžaduje velkou trpělivost a to je vlastnost, která mi rozhodně nechybí. Dnes je všechno jednodušší. Co jsem tehdy pracně vyhledával v knihách, to se dá dnes mnohem